

གཞི		༡༡། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ་གཙུག་མའི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ། །		
-----	--	---	--	--

༣༡། །དེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒོམ་བྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉུག་མའི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ཞེས་བྲ་བ། སྒྲ་མ་དང་དཔལ་རྫོང་མེ་འཆང་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཆོས་
 དབྱིངས་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་རང་བཞིན་ལས། །སྒྲ་སྲིད་སྒྲུ་མའི་བཀོད་པ་ཟབ་གསལ་ཅན། །གདོད་ནས་ལྷན་གྲུབ་བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་བདག། །ཀྱན་བྲུབ་རྣལ་མའི་
 སེམས་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །ལམ་གཞན་དག་གིས་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའ་བའི། །དེས་གསང་བྲུབ་བདག་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གང་། །ཆོག་མེད་མཇུག་ཚུགས་
 ལྟ་བུར་སྟོན་མཛད་པ། །སྒྲུ་མ་པོ་པར་གྲགས་སྒྲུབ་བརྒྱད་བཅས་ལ་འདུད། །དེ་ཡི་ལམ་སྟོལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས། །ཉི་ཟླ་ལྷར་གྲགས་གངས་ཅན་གསལ་བྲས་མོད། །འོན་
 ཀྱང་ཉམས་སྟོང་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ཏེ། །རྟོག་གེ་སྤངས་ནས་སྒྲར་ཡང་གསལ་བཟོད་བྲ། །དེ་ལ་འདིར་འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་རབ་ཏུ་སྒྲུ་ནས་

༡༡། །མུར་དུ་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་པའི་ངེས་འབྱུང་དཔག་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཉོགས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་གྱིན་སྒྲ་བས་གྱི་ལམ་ལ་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐུ་ལ་བ་ཅན་དག་
བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་འགོད་པར་བྱ་བ་ངེས་དོན་ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྲིད་གྱི་རིམ་པ་ལ་བཞི། བྲིད་རིམ་གྱི་སྟོན་འགོ། སྒྲོམ་རིམ་གྱི་དངོས་གཞི། རྗེས་
ཉམས་ལེན་སྐྱོང་ཚུ་ལ། སྒྲོམ་སྐྱུངས་པས་ས་ལམ་བགྲོད་ཚུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགོ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འགོ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཟུར་
དུ་བཤད་པ་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་སོགས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ཅི་རིགས་པ་བསྒྲོམ་དུ་བཅུག་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་སྟོ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་
པ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདིར་ནན་ཏན་མ་བྱས་པར་སྒྲ་ཆོས་སུ་བྱས་ན། ལན་རེ་ཙམ་གྱིས་གོ་ཡུལ་དུ་ལུས་ནས་སྐུ་བ་པ་ལ་བརྩོན་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་དབང་དུ་འགོ་བ་

ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གསང་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་པར་བྱ་བའམ་བྱིན་རྒྱལ་ས་བཞུགས་དབང་ལ་སོགས་པས་སྒྲིན་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་བྱུང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ལེ་ལོ་བཞེད་ག་
 བྱིར་མི་ཉྱག་པ་བསམ་པ། བར་ཆད་སེལ་བྱིར་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད། ཆོགས་བསམ་བྱིར་མཐུལ་དབུལ་བ། སྒྲིབ་པ་སྐྱུང་བྱིར་རྟོག་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞེས། བྱིན་རྒྱལ་ས་འཇུག་བྱིར་སྒྲ་མེད་ནལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་རྣམས་
 རིམ་པས་བྲིད་དེ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཞག་ལྷའམ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པར་འབད་དུ་བཅུག་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་རེའི་མཇུག་ཏུ་སེམས་སྟོད་དེ་བ་འཁོལ་ལེ་བ་ལ་ཅི་གནས་འཛོག་ཏུ་བཅུག་ལ་ཉམས་ཆད་བྱའོ། ༥།
 གཉིས་པ་སྒྲོམ་རིམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། བྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་། རོ་སྟོད་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྲིད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོ་ནས་བྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོན་བཅས་
 དང་། མཆོན་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉེན་ཅན་དང་། ཉེན་མེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཐུན་བཞི་ལ་སོགས་པར་སྟོན་འགྲོའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སྒྲར་བས་ཐུན་ཆུང་བ་མ་ཆགས་ཅམ་རེ་བྱ་ཞིང་། སྒྲ་མེད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་
 སུ་བྱུང་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ། དེ་ནས་རྐང་པ་རྟོ་རྟེ་སྐྱིལ་གྱུང་ངམ་མ་རུས་ན་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་གྱུང་བྱ། ལག་པ་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟེ་འོག་སོར་བཞིའི་ཐད་དུ་བསྐྱམ། སྐལ་པ་བསྐྱང་།

ལྟ་ཆེན་

གསུམ་

ལྟ་ཆེན་

༡༡། །ཞིང་ལུས་ཀུན་བསྐྱེམ། དབྱང་པ་དང་བྱ་མོ་མ་གུག་པར་བརྒྱུད། མགོན་པ་ཅུང་ཟད་བཀུག། །ལྷེ་ཅེ་ཡ་རྒྱན་ལ་གཏད་དེ་སོ་ལ་བར་བག་ཅམ་ཡོད་པ་བྱས་ལ་མཆུ་བཅུ་མ། མིག་སྒྲ་ཅེའི་ཐད་ཀར་ཞི་བའི་ལྷ་སྟངས་
བྱ་བ་སྟེ་ལུས་ནམ་སྟངས་གི་ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་པར་འདུག་གོ། །སྦྱིར་བསམ་གཏན་མཐའ་དག་ལ་ལུས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་གནད་ཆེ་ཞིང་། བྱུང་པར་སེམས་གནས་པ་ལ་ལུས་གནད་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བས་ནན་ཏན་ཆེར་བྱེད་
དུ་བཅུག་ན་འགའ་ཞིག་ལ་འདི་རང་གིས་གནས་ཆ་རྟེན་པ་འོང་ཞིང་། ལུས་གནད་ཉིན་ཞག་འགའ་སྐྱོང་བ་བྱུང་ཡང་ལེགས་སོ། །དེ་ནས་ཉིན་མོ་ལྷ་སྟངས་ཀྱི་ཐད་ཀར་དེ་ལྟ་ལམ་ཤིང་བྱ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དཀར་མདངས་ཅན་
མིན་པ་ཞིག་བཞག་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་སྟོང་ཀྱིས་གཏད་པ་ཅམ་བྱ་ཞིང་དེ་ཉིད་ལ་ཅིར་འཇིན་དང་བརྟག་དབྱུང་ཀྱང་མི་བྱ། སེམས་གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མ་འཕྲོས་མ་ཡོངས་ཅམ་བྱས་ལ་གནས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་ཉི་གི་བ་
ཀྱི་མཆམས་སུ་རྫས་ཆུང་དུ་ཞིག་ལ་གོང་ལྷོ་སེམས་གཟུང་བ་ནམས་བྱ། མཆོན་མོ་རང་གི་སྟོན་མཆམས་སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་སྒན་མ་ཅམ་ལ་སེམས་འཇིན་པ་དང་། རེས་རང་གི་འོག་ཏུ་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་སྒན་མ་ཅམ་
ལ་སེམས་གཟུང་བ་གོང་བཞིན་བྱ། གནས་ཆ་རྟེན་དཀར་བའི་རིགས་སེམས་འཇིན་པ་དེ་དག་གིས་དུབ་པ་ལ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ཆོན་གང་བ་བསྟོམས་པའི་སྐྱ་འི་ཆ་ལ་སེམས་གཟུང་བ་

སོགས་སྒྲ་ཆོགས་པ་བྱ་བར་བཤད་ཀྱང་པལ་ཆེར་ལ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ། །གནས་ཆ་རྟེན་ན་གནས་རང་བཞིན་གྱི་ངང་ལས་ཞིགས་བཞིགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ངལ་གསོ། ཐུན་ཅུང་ལ་གངས་མང་དུ་བྱ། ཐུན་བར་དུ་
 ལྟ་མོ་ལྟ་བ་དང་སྟོད་ལམ་དྲག་པོ་དང་སྒྲ་བ་མང་པོ་ནམས་སྤང་ཞིང་ལུས་སེམས་དལ་དུ་བརྟུག་གོ། །གཉིས་པ་རྟེན་མེད་ལ་གཉིས། ཅུང་ཙན་དང་། ཅུང་མེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་ཅུང་བགང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 གཟུང་བ་ནི། ཅུང་སྤྱིར་འགོ་བ་དང་ནང་དུ་འོང་བ་གཉིས་དན་ཙམ་བྱ་ཞིང་གཞན་དུ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ཏེ། ཅུང་ཁྱག་པ་དང་པོར་གསུམ་དེ་ནས་བདུན་སོགས་ཅི་རིགས་ལ་སེམས་བཟུང་ཞིང་། སེམས་འཚུབས་
 ན་སྐབས་སུ་ཅུང་ཟད་རེ་ངལ་གསོས་ལ་སྤྱང་དུ་བརྟུག་སྟེ་ཉམས་བཟླ། དེ་ནས་ཅུང་དགང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གཟུང་བ་ནི། ཅུང་རོ་གསུམ་མམ་དགྲ་བྱས་ལ་སྒྲ་གཉིས་ནས་དལ་བྱས་རྟུབས་ཏེ་མཆིལ་མ་ཞིག་མིད་
 པ་དང་བཅས་པས་ཏ་ཅང་མནན་དྲག་པོ་མིན་པར་གསུས་པར་ཆེལ་གྱིས་མནན། དེ་ཅི་ཐུབ་གྱི་བར་སེམས་མ་འཕྲོས་ཙམ་ཏད་དེ་སེམས་མེ་འདུག། །མི་ཐུབ་ན་སྒྲ་ནས་དལ་བྱས་བཏང་ཞིང་སྤྱིར་འགོ་བ་དང་ནང་དུ་འོང་
 བའི་ཆེ་སྒར་བཞིན་འགོ་འོང་དན་ཙམ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མ་འཕྲོས་པ་བྱ། ངལ་ན་ཅུང་སྒྲ་བྱག་ནས་ཅི་བདེར་འགོ་འོང་བྱེད་དུ་བརྟུག་ཅིང་སེམས་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་སྟོད་དེ་སང་རེ་བར་དན་པས་བེན་ཙམ་བྱ།

ལྟ་ཆེ་

དེ།

ལྟ་ཆེ་

༡༡། །ཅུང་ཟད་རེ་ངལ་གསོ་ཞིང་སྤྲོད་ཡང་དེ་ལྟར་སྤྲོད་དུ་བཅུག་ལ་ཉམས་བཟླ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་སེམས་ཚོད་དུ་སོང་ན་ཏ་ཅང་བསྐྱེམས་པའི་སྒྲོན་ཡིན་པས་ཁོང་སྒྲོད། སེམས་བན་བྱན་མང་ཞིང་ཤིན་དུ་འཚུབས་ན་དུབ་པ་ཡིན་པས་ཞག་རེ་ཅམ་ཁམས་གསེང་བྱ། མགོ་འཁོར་བ་དང་སེམས་ཡེར་ན་རྒྱང་གིས་བསྒྲོད་པས་བཟའ་བཏུང་བཅུད་ཆེ་བ་ལ་བསྟེན་ཞིང་བསྐྱེམ་མཉེ་བྱེད་དུ་བཅུག། །འདི་ཡན་ཆད་ལ་སེམས་མ་བེན་པ་བེན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་རྟེན་པ་བྱ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་གི་ཆེ་སེམས་འགྲུ་བ་མང་དུ་སོང་བ་ལྟར་གྱུར་ནས་གནས་ཆ་རྒྱང་ན། སྤྲོད་ནམ་རྟོག་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་དུ་འཕྲོས་པ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པ་ལ་འདིར་ནམ་རྟོག་གཅིག་སྟེས་གཉིས་སྟེས་རིག་པས་འཕྲིག་ཚུད་ཅིང་གནས་ཆ་ཅུང་ཟད་རྟེན་པ་ཡིན་པས་སྒྲོན་དུ་མི་གཟུང་ཞིང་། རྟོག་པའི་སྤྲོ་མི་བསྐྱེལ་རྗེས་མི་འབྲང་བར་སྟོད་དེ་བཞག་པ་ལ་འབད་དུ་བཅུག་པས་གནས་པ་འཆར་རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་འཕྲོས་པ་དང་གནས་པའི་དབྱིབས་གང་ཡང་མ་རིག་པར་ཁུ་འཕྲིག་མ་བྱུང་ན། བཟ་ཅེས་པའི་སྤྲོ་དག་པོའི་རྗེས་སམ་འབོད་སྐད་དག་པོ་ལྟ་བུའི་དུས་རྟོག་པ་སྤྲོ་མ་རྒྱུན་ཆད་སྟེ་མ་མ་སྟེས་པའི་བར་གྱི་སེམས་ལྟ་བུ་རྟོག་མེད་གྱི་གནས་ཆ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་འདི་བྱ་འདི་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་སྟེས་པ་སོགས་ནམ་རྟོག་འཕྲོས་པ་ཡིན་པའི་བད་དོན་སྤྲད་ལ། དེས་བསྐྱེམ་དེས་སྒྲོད་པ་སོགས་ཐབས་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་

ལྟ་ཆེན་

ལྟ་

ལྟ་ཆེན་

༡༡། །སོགས་དག་ཏུ་བྱ། ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་གསོལ་བ་དུང་དུང་བཏབ་སྟེ་ཉམས་བསྐྱུང་དུ་བཅུག། །འདི་ལ་སེམས་ཟེན་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་ཆ་རྟེན་པ་དེ་རྟེན་གཏད་མེད་དུ་འཛོག་པ་ལ་བདེ་
བར་མ་བྱང་ན་མཆན་མེད་ལ་བོགས་མི་འབྱུང་བས་བྱང་བ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་དན་མེད་དུ་སོང་བའི་གནས་པ་ཉམས་པོ་ཤར་ན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པས་རྩར་སྤྱང་ལ་ཡུན་སྤྱང་དུ་རེ་ཡང་ཡང་བསྐྱར། གྱིང་བའམ་སྟོབ་བེ་བ་
དན་རིག་ཡོད་པ་ཅམ་སྤྱང་ན་སྐྱོན་ཤུགས་གྱིས་དག་འགོ་བས་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་རང་སྤྱང་བའམ། སེམས་ཅུང་ཟད་རར་བསྐྱེད་ལ་སྤྱང་བ་གང་འགྲོད་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། །གཉིས་པ་མཆན་མེད་ལ་གཉིས། སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་གནད་སྤར་སྤར་ལས་སྤར་སྤར་མིག་རང་གི་ཐད་ཀར་གཏད། སེམས་རང་བསྐྱེད་ནས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་བསྒྲིམས་ཏེ། འདི་སྒྲོམ་གྱི་དམིགས་གཏད་མེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སིང་རེ་ཡེ་རེ་
བཞག། །ཡུན་མི་རིང་ཅམ་ལ་བཞིག་ནས་ཡང་གྲིམ་གྱིས་བསྒྲིམས་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་ཅོན་ནེ་འཛོག་པ་ལ་སྤྱང་དུ་བཅུག་ལ་ཉམས་སྟབས་བསྟུན་པས། སྤར་གྱི་གནས་པ་སྒྲོམ་མེ་བ་ལས་སེམས་དུང་སོང་རེ་ནས་
གསལ་ལེ་སིང་རེ་གནས་ཤིང་དན་རིག་ཡེ་རེ་འདུག་ན་བོགས་ཐོན་པ་ཡིན་ལ། སྟོ་སྟོད་པའི་རིགས་འགའ་ལ་དུང་ཆ་ཐོན་ཡང་གནས་ཡུན་སྤྱང་དུ་སོང་ན་སྐྱོན་དུ་མི་བབྱང་བར་ཡུན་སྤྱང་གངས་མང་བྱས་པས་གནས་པ་

དྲུང་པོ་འཕེལ་ནས་འོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་གནད་དང་ལྟ་སྟངས་གོང་བཞིན་གྱ། འདི་སྒྲོམ་འདི་མི་སྒྲོམ་དང་། གནས་ན་དགའ་འཕྲོ་ན་མི་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེ་འདོད་མ་བྱས་པར་སེམས་སྟོད་སྟོད་ལ། དགག་
 སྒྱུ་བ་དང་བཅས་བཅོས་མ་བྱས་པར་སེམས་རང་བབས་སུ་འབོལ་ལེ་ཆམ་མེ་བཞག་ཅིང་། དེའི་ངང་ནས་མ་ཡེངས་ཅམ་གྱི་དྲན་པ་ཤུར་ཤུར་མིན་པའི་རྒྱབས་ཆེ་བ་ས་ལེ་བ་བྱས་ལ་གྱ་ཡངས་སང་དེ་བསྐྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་
 བསྐྱུངས་པས་ནམ་ཉོག་རགས་པ་ཉོལ་གྱིས་འཆར་ན་དགག་ཀྱང་མི་དགག་རྗེས་སུ་ཡང་མི་འབྱང་བར་མ་ཡེངས་པའི་དྲན་པ་རང་ཆོ་བ་བྱུང་། འགྱུ་བ་བན་བྱན་སྤྲ་སིམ་མེ་བ་ནམས་ལའང་དགག་སྒྱུ་བ་མི་བྱ། དྲང་མ་སིང་
 དེ་ལྟན་ནེ་གནས་པ་དང་ཞིགས་བཞིགས་ལ་ཅུང་ཟད་རེ་ངལ་གསོ། ཡང་སྤར་བཞིན་བསྐྱུང་དུ་བཅུག་ལ་ཉམས་བཟླ། དེ་ལ་སྤར་ནམ་ཉོག་སྤྲ་རགས་ནམས་བཀག་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་རིག་པ་སིང་དེ་ཡེ་རེ་བར་བཅོས་ནས་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྒྲིམ་དགོས་པ་ལྟ་བུས་ཅུང་ཟད་མི་བདེ་ལ། འདིར་མ་ཡེངས་ཅམ་གྱི་ངང་ནས་རང་ལུགས་སུ་བསྐྱུང་བས་ཆོག་པ་དང་། ནམ་ཉོག་སྤྲ་རགས་འཆར་ན་ཡང་དྲན་པའི་ཆོ་བ་བྱུང་བས་ནམ་ཉོག་གིས་
 དོན་བྱེད་མི་རུས་པར་ལྟན་གྱིས་ཞི་ནས་གནས་པའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དྲན་པས་བྱུང་ན་གཞན་ཞེ་འདོད་མི་དགོས་པས་གྱ་ཡངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བ་དང་། ཞིགས་བཞིག་སྟོད་སྟོད་དུས་སེམས་ཀྱང་ཞིག་གེ་སྟོད་

ལྷན་ཆེན་

ལྷན་

ལྷན་

༡༡། །དེ་གནས་པའི་མཆང་རིག་ནས་སྐྱོང་བདེ་ན་ཐོགས་ཐོན་པ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་འོག་འགྲུ་ལྟ་བུར་འོར་ནས་ཡེངས་པའམ། ཅི་འགྲུས་འདི་འགྲུས་མེད་པར་བྱན་མེད་དུ་ཡེངས་པ་སོགས་བྱང་ན་བྱན་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་ཡིན་ལ། གནས་པ་བྱན་ནེ་བ་བྲེང་ངེ་བ་འཚུ་བ་བེ་བ་བྱང་ན་སྐྱོད་ཞན་པ་དང་བྱན་རིག་བྱར་བ་ཡིན་པས་སྐྱོང་ལུགས་ཀྱིས་སྐྱོན་བསལ་ཏེ་སྐྱོང་དུ་བཅུག། །སྟོ་རིགས་བྲིང་ན་བྱན་རིག་གི་ངར་དང་སྟོབས་བསྐྱེད། རྟོན་སེམས་ངར་ཆུང་བད་སྐྱད་དེ་སྐྱོད་ཆ་ཆེར་བཏང་ལ་བསྐྱངས་པས་སེམས་གསལ་སིང་ངེ་གནས་འཤིང་། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཡང་སྤ་ལེ་བ་ཆམ་མེ་བ་སོང་ངེ་བ་བྱན་ནེ་བ་ལྟ་བུར་འཆར་ན་ཞི་གནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། ཉམས་ཀྱི་བྲེ་བྲག་ཅི་འཆར་ནའང་དེའི་དབང་དུ་མི་འབྱང་བར་གསལ་སིང་ངེ་བ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་རེ་ཞིག་བསྟོམ་དུ་བཅུག། །འདིར་རྟུང་མ་ཚུགས་ན་སྟོམ་ཉིན་སྤིབ་ཅན་འོང་བས་རྟུང་ཚུགས་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོར་རྟུང་རྟོག་སྤྱ་རགས་མང་པོ་འབྱུགས་པའི་བར་ན་མི་རྟོག་པར་གནས་པའི་ཆ་ཆུང་བད་ཅམ་རེ་རྟེན་པ་དེ་གཅོང་རོང་གི་འབབ་ཆུ་འདྲ་བའི་ཞི་གནས་དང་པོ་ཡིན། དེ་ནས་རྟུང་རྟོག་པལ་ཆེར་སྤྱ་ཉལ་ཀྱིས་སོང་ཞི་གནས་བདེ་ཆམ་མེ་གནས་འཤིང་། འོན་ཀྱང་རྟུང་རྟོག་གི་གཡོ་བ་དྲག་པོ་བྱང་ན་མི་རྟོན་པར་སྐབས་སྐབས་འཕྲོ་རྟོན་འབྱུང་བ་དེ་ཆུ་བོ་དལ་ཞིང་གཡོ་བ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་བར་བ་ཡིན། དེ་ནས་རྟུང་རྟོག་སྤྱ་རགས་མི་ལྔ་བར་

ལྷན་ཆེན་

བདུན་

ལྷན་

༡༡། །ཁ་དོག་ཏུ་འདུག་གམ་རེ་རེ་ཞིང་དོ་རུས་འཕྲོད་པར་བརྟག་ །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་སྤྱི་རོལ་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་གནས་སམ་ནང་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་ལུས་ལ་གནས། ལུས་ལ་གནས་ན་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུ་མཐིལ་
ཀྱི་བར་ལྷུ་དང་དུམ་བུ་ལ་གནས་སམ་སྤྱི་བྲབ་ཏུ་གནས། སྤྱི་བྲབ་ཏུ་གནས་ན་སྤྱི་ནང་གི་ཚུལ་དུ་གནས་སམ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་གནས། འདྲེས་ན་སེམས་སྤྱིའི་ཡུལ་དང་རྫས་ལ་འཕྲོས་པའི་ཆེ་རྒྱར་སོང་ལ་སོགས་
པ་བརྟག་ །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་སྟོང་པའི་ངོས་བཟུང་དུ་འདུག་གམ་གསལ་བའི་ངོས་བཟུང་དུ་འདུག་ །སྟོང་པ་ལ་ཅང་མེད་ཀྱི་སྟོང་པའམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པར་འདུག་དང་། གསལ་རིག་ཅན་ལ་ཉི་ཟླའི་
འོད་དམ་མར་མེ་ལྟ་བུ་སོགས་རྒྱུ་མཐིལ་གསལ་བརྟག་ཏུ་བཅུག་ །འདི་ལ་དོ་རུས་ཐུག་པ་ཁོ་ཐག་མ་ཆོད་ཀྱི་བར་བརྟག་དབྱུད་བྱ། ཐོས་ལོ་དང་གོ་བ་ཅམ་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་མ་བརྟགས་ན་ཐུ་ཐག་མི་ཆོད་པས་ཐུགས་གཏུག་
ལ་བརྟག་ཏུ་བཅུག་ །ལོག་ཤེས་བཟུང་ན་གཞོན་བྱེད་བཏང་ལ་སྦྲར་གཞིག་ཏུ་བཅུག་པས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་གནས་དང་རྟོན་དང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐག་ཆོད་པ་ནི་སྦྲ་ལ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་གསལ་སྟོང་གི་ངང་
དུ་ལྷན་ནེ་གནས་པ་ཞིག་ཏུ་གོ་ན་གནས་པའི་ཉམས་ཡིན་པའི་འཕྲིག་མ་ཚུད་པས། མཐུལ་དང་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་འདེབས་ཤིང་གསལ་ལུགས་དང་སྟོང་ལུགས་གནས་ལུགས་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་བརྟག་ཏུ་བཅུག་པས།

དངོས་པོ་དང་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མེད་ཅིང་གནས་དང་རྟེན་ཡང་མེད་ལ། འདི་འདྲ་འདི་ཡིན་གྱི་ངོས་བཟུང་མེད་པར་གསལ་སྟོང་ལྟ་བུའི་བརྗོད་མི་ཚུགས་པ་ཅིག་ལ་སྟོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཅིག་ཏུ་གོ་ན།
 མགོ་གཡོགས་ལ་གཟུན་པས་གོ་བའམ་རྣ་ཐོས་ཡིན་ན་མི་མཚུངས་པ་མང་པོ་འབྱུང་ཞིང་རྟག་མི་བྱུང། སྟོང་བ་ཡིན་ན་ཟེར་ལུགས་མི་ཤེས་ནའང་གོ་དོན་ཐིག་གཅིག་ཏུ་འོང་། དེ་བྱུང་ན་སྟོང་བ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་
 སྦྱ་མཁས་ཤིང་ཆོག་ལེགས་ཀྱང་སྟོང་བ་མེད་པ་དང་། སྦྱ་མི་ཤེས་བཤད་མི་ཚུགས་ཀྱང་སྟོང་བ་སྦྱེས་པ་ཡོད་པས་སྦྱ་མས་སྟོང་ཐོག་ནས་གདར་ཤ་ལེགས་པར་བཅད་ལ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་དང་། སྦྱར་གྱི་ཞི་གནས་གསལ་
 སིང་དེ་བ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ངང་ནས་སེམས་ལ་རྟེན་ལྷག་གིས་བལྟས་པས་ཆོག་གི་བརྗོད་པས་མི་མཆོན་པའི་ཤེས་པ། ངོས་བཟུང་མེད་བཞིན་དུ་རང་རིག་པའི་གསལ་སྟོང་སིང་དེ་བ་ཡེ་རེ་བ་ཕྱིག་གོ་བ་ལྟ་བུ་དེ་མ་ཡེངས་
 པར་སྟོང་དུ་བཅུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་གནད་སོགས་གོང་ལྟར་བྱས་ཏེ་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་སེམས་གསལ་སྟོང་གི་ངང་ནས་ཞེ་སྦྱང་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་རགས་ཤིང་རར་ཆེ་བ་ཞིག་འགྱུར་བཅུག་ལ། དེ་སྦྱང་གིས་སྦྱེས་
 པ་དང་དེ་ལ་རྟེན་ཆར་གྱིས་བལྟས་ནས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གནས་དང་རྟེན་ངོས་བཟུང་དང་རྣམ་འགྱུར་སོགས་ཇི་ལྟར་འདུག་སྦྱར་ལྟར་བཞག་དབྱེད་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་སྦྱ་མོ་ཤར་བའམ་སྦྱོས་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་

ལྟ་ཆེན་

པུང་།

ལྟ་ཆེན་

༡༡། །བཟླ་ཞིང་བཟླ་དབྱེད་ལྷ། དེ་བཞིན་སྟོང་བཟུང་དང་དབྱེད་གཉིས་དང་སྟོང་སྟུག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིང་བའི་འཆར་སྟོང་སྟོང་རགས་ཅི་རིགས་པ་ཤར་བའམ་འཆར་དུ་བཟུག་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བཟླ་ཅིང་དབྱེད། སྒྲིང་བཟླ་ས་པས་ངོས་བཟུང་མ་བྱུང་བའི་རིགས་འགྲེ་བྱས་ནས་མ་བཟླ་ས་ན་སྟོང་བ་སྟོང་ཞིབ་ཅན་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྣམ་རྟོག་དང་སྒྲིང་བ་སྟོང་རགས་ལ་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་གོ་བ་ཙམ་ལས་བྱུག་འབྲུང་དུ་ངོ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་འཇུག་ལྟ་བུ་སྟུག་ས་དེ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་གོ་ལ་བའི་སྟོང་བ་རྒྱན་བཟླ་པོ་མི་འོང་བས་སྟོང་རུས་བསྟེན་ནས་ཁོ་ཐག་མ་ཆོད་ཀྱི་བར་བཟླ་དབྱེད་བྱེད་དུ་བཟུག་གོ། །འདིས་སྟོང་གཅོད་ཁམས་བཟང་ངན་སྟུ་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས་འོལ་གསལ་སྟོང་ཙམ་ལ་མི་གཞག་གོ། །དེ་ནས་ཉམས་བཟླ་ས་པས། རྣམ་རྟོག་གང་སྒྲིང་བའི་འཆར་སྟོང་རྣམས་བཟླ་ས་པའི་ཆོད་བྱེད་ས་ཁ་དོག་དང་ངོས་བཟུང་མི་འདུག་ཅིང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་དེ་ཀར་སོང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གོ་ཡུལ་ཙམ་ཟེར་ན། གསལ་སྟོང་ཟེར་བའི་ཆོག་རིགས་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་འཆར་སྟོང་དེ་འགག་པའམ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་མེད་པར་གསལ་སྟོང་དུ་སོང་ངམ། ཡོད་བཞིན་དུ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྟོང་པའི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་གཟུན་ལ་བཟླ་དབྱེད་བྱེད་དུ་བཟུག། །རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་དེའི་འཆར་སྟོང་དེ་ཉིད་མ་འགགས་པར་གསལ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་

རོས་བཟུང་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་དང་། སྒྲང་བ་ཡང་སྒྲང་ཆ་མ་འགགས་པར་སྒྲང་ཙམ་ལས་ཨ་འཐས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མེད་པ་བཀྲག་མེད་ལྟ་བུ་འདི་འདྲ་ཞེས་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་ཞིག་འདུག་པར་གོ་ན་སྤྱིང་བ་སྦྱེས་པ་ཡིན་
 པས། གསལ་ལ་རོས་བཟུང་མེད་པ་གསལ་སྟོང་ངམ་སྒྲང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲང་སྟོང་དེ་ཉིད་རང་མ་ཡོངས་པར་སྟོང་དུ་བཅུག་། ཁ་ཅིག་རྣམ་ཏོག་གམ་སྒྲང་བ་ལ་ཅེར་བལྟས་པས་དེ་ཞིག་ནས་གསལ་སྟོང་དུ་འགོ་བེར་
 བ་ནི་ཏོག་པ་དང་སྒྲང་བ་ཉིད་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པར་དེའི་གཉེན་པོར་གསལ་སྟོང་གི་སྟོ་བཏང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྣམ་ཏོག་སེམས་སུ་ཐག་བཅད་པ། སྒྲང་བ་སེམས་སུ་ཐག་བཅད་པ། སེམས་གནས་འགྱུར་ཅ་བ་
 བཅད་པ། གང་ཤར་སྦྱེ་མེད་དུ་ཐག་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་གནད་སོགས་སྒྲར་ལྟར་བྱས་ལ་སེམས་གསལ་སྟོང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས་ཞེ་སྒྲང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཏོག་ཅིག་ལམ་གྱིས་སྦྱོས་ཏེ། དེ་ལ་
 ཅེར་གྱིས་བལྟས་ལ་དེ་རྒྱུའམ་གཞི་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ལེགས་པར་བཏྲག་། སེམས་གསལ་སྟོང་གི་ངང་དེ་ཉིད་ལས་བྱང་སྟམ་ན། མ་ལས་བྱ་སྦྱེས་པ་ལྟར་བྱང་ངམ། ཉི་མ་ལས་འོད་ཤར་བ་ལྟར་རམ་སེམས་དེ་རྣམ་ཏོག་
 དེར་སོང་ལ་སོགས་པ་བཏྲག་། ཚུ་ལ་ངེ་ལྟ་བུར་གནས་བལྟས་ལ་ཞེ་སྒྲང་གི་རྣམ་པར་སྒྲང་ན། ཞེ་སྒྲང་དེ་ཉིད་ཀུན་དགྱིས་དྲག་པོའི་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པར་སྒྲང་ངམ། ཞེ་སྒྲང་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཙམ་ལ་ངོ་བོ་རོས་བཟུང་

ལྟ་ཆེན་

དུ།

ལྟ་ལྟ་

༡༡། །རྒྱ་མེད་པའི་ཕུལ་ལེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་བརྟག་ །མཐར་ཐིམ་སྟེང་བལྟས་ལ་རྟོག་པ་དེ་བཀག་གམ་སངས། བཀག་ན་སྟུས་བཀག་རྒྱེན་ཅིས་དགགས། སངས་ན་རྒྱེན་གྱིས་སངས་སམ་རང་སངས་ལ་སྟེང་
བ་བརྟག་ །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་སྤྲ་རགས་སྤྲ་ཆོགས་པ་ལ་གོང་བཞིན་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དུ་བཅུག་ལ་ཉམས་བཟླ། ལོག་ཤེས་འདུག་ན་གཞོན་བྱེད་བཏང་ཞིང་སྤྱོད་ཅམ་བཟླ་ལ་སྤྲ་བརྟག་དུ་བཅུག་ །འདི་ན་འདི་
བཞིན་བྱུང་དང་དབྱེད་སྤྲ་རྣམ་འགྱུར་འདིར་གནས་དང་ཐ་མ་འདིར་སྟེང་མི་རྟོག་ཀྱང་། རྣམ་རྟོག་དང་སེམས་ཐ་དད་དང་སྤྱི་ནང་ལྟ་བུ་དང་ལུས་དང་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཞིག་ནས། རྣམ་རྟོག་སྤྲ་ཆོགས་པ་རྣམ་པ་ཅིར་སྤྲ་
ཡང་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་སྤྲ་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་ཞིང་རང་ཤར་རང་གྲོལ་དུ་རིག་སྟེ། སེམས་ཀྱི་གོ་མ་འགག་པས་སེམས་རྣམ་རྟོག་དུ་ཤར་བའོ། དེར་སྤྲ་བ་ཅམ་དུ་ངེས་ནས་རྣམ་རྟོག་དང་སེམས་ཉིད་དབྱེར་མེད་དུ་
ཐག་ཆོད་དགོས་ལ། དཔེར་ན་ཆུའི་རྒྱ་ལས་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱ་ལས་ནི་ཆུ་ལས་མ་འདས་ཤིང་ཆུ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་ལས་སུ་ཤར་ལ། ཤར་ཡང་ཆུའི་རང་བཞིན་ལས་མ་གཡོས་པ་ལྟར། རྣམ་རྟོག་སྤྲ་ཆོགས་པ་ཤར་ཅམ་ཉིད་ནས་ངོས་
བཟུང་མེད་པའི་སེམས་གསལ་སྤྱོད་ལས་མ་འདས་ཤིང་། སེམས་ཀྱང་འཆར་སྟོ་མ་འགག་པས་རྣམ་རྟོག་སྤྲ་ཆོགས་པར་ཤར་ལ། དེར་ཤར་ཡང་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་སེམས་གསལ་སྤྱོད་ལས་མ་གཡོས་པར་

༡

དགའ་བཤེས་པ་

༢

ཁོ་ཐག་ཆོད་ནས་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཆོག་པ་སེམས་སྤྱེད་ས་པའི་སྤྱོད་བ་ཐོན་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པའི་རྟོག་པ་ཞིག་དང་སྤྱག་པའི་རྟོག་པ་ཞིག་སྤྱོས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱུང་ཅི་འདུག་བཟླ་བ་སོགས་རྒྱབ་
 བསྐྱོལ་གྱི་རྟོག་པ་ཡང་ཐག་ཆོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་གནད་སོགས་སྤར་ལྟར་བྱས་ཏེ་སེམས་གསལ་སྤྱོད་གི་ངང་ནས་གཟུགས་སྤང་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རྣམ་པ་གསལ་ལམ་གྱིས་འཆར་དུ་བཅུག་ལ། དེའི་
 བྱུང་གནས་འགོ་གསུམ་གོང་བཞིན་བཟླ། །གཟུགས་སྤང་དང་སེམས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འདུག་གམ་གཅིག་དུ་འདུག། །ཐ་དད་ན་པན་ཚུན་ནམ་སྤྱི་ནང་ངམ་སྤྱོད་འོག་ལྟ་བུར་འདུག་གམ། དེ་ལྟར་འདུག་ན་རང་ཚུགས་བྱུང་
 པའི་ངོ་བོ་སོ་སོར་བྱུང་བ་འདུག་གམ་སེམས་དེར་སྤང་བ་ཅམ་དུ་འདུག། །སེམས་དེར་སྤང་བ་ཅམ་ལ་སེམས་གཅིག་ལས་མེད་པ་ཐ་དད་དུ་འགལ་བར་བཟླ། །གཟུགས་སྤང་དང་སེམས་གཅིག་ན་སེམས་གཟུགས་སྤང་
 དུ་སོང་ནས་གཅིག་གམ། གཟུགས་སྤང་སེམས་སྤྱི་སོང་ནས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བཟླ། དུ་བཅུག་ལ་ཉམས་བཟླ། ལོག་ཤེས་འདུག་ན་གཞོན་བྱེད་གཏོང་ཞིང་སྤྱོད་པ་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བ་གང་སྤང་སེམས་
 ཀྱི་སྤང་ཆ་ཅམ་དུ་ངེས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་པར་སྤང་ཡང་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་དུ་བྱུང་བ་མེད་པ་སྤང་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་ཞིང་། སེམས་ཀྱི་རྩ་ལ་མ་འགག་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཅམ་དུ་

ཡུ་རྫོང་།

ཡུ་རྫོང་།

ཡུ་རྫོང་།

༡༡། །རིག་ནས། གཟུགས་སྒྲིབ་མ་ལུས། སེམས་ནང་དུ་མ་ལུས་པར་སྒྲིབ་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་ཐག་ཆོད་དགོས་ལ། དཔེ་དོན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རེ། མི་ལམ་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྒྲིབ་ཆོགས་པ་ཤར་ཡང་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལས་མ་འདས་ཤིང་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་དང་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དབྱེར་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གནས་སྐབས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་རྒྱུན་གྱིས་སོ་སོ་སྒྲིབ་ཆོགས་པར་སྒྲིབ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཤེལ་དྲངས་པ་ཞིག་ཡུལ་རྒྱུན་སྤྱོན་པོ་སོགས་དང་འབྲུད་ན་སྤྱོན་པོ་སོགས་སུ་སྒྲིབ་ཅམ་ལས་ངོ་བོ་ཤེལ་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མ་སོང་བ་ལྟར། སྒོ་མ་འགགས་པའི་སེམས་ལས་མ་དག་བར་དུ་ཡུལ་རྒྱུན་སྒྲིབ་ཆོགས་དང་འབྲུད་ན་སྒྲིབ་ཆོགས་སུ་སྒྲིབ་ཅམ་ལས་ངོ་བོ་སེམས་ལས་གཞན་དུ་མ་སོང་བར་ཐག་ཆོད་ནས་སྒྲིབ་བ་སྒྲིབ་ཆོགས་སེམས་སུ་ངེས་པའི་སྤྱོད་བ་ཐོན་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་མངེས་མི་མངེས་སོགས་རྒྱབ་འགལ་གྱི་སྒྲིབ་བ་གོང་ལྟར་བརྟག། གཟུགས་གྱིས་མཆོན་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ལས་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བརྟགས་ནས་ངེས་པ་རྟོག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུས་གནད་སྒྲིབ་ལྟར་བྱས་ལ་སེམས་གསལ་སྤྱོད་གི་ངང་དུ་སྤྱོན་ནི་གནས་སུ་བརྟག་སྟེ་དེ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་ནས་བརྟག། །ཡང་སྤྱོན་གནས་པའི་ངང་ནས་འགྲུ་བ་ཞིག་ཡེར་གྱིས་འགྲུར་བརྟག་སྟེ་དེ་ལ་བལྟས་ནས་བརྟག། །དེ་ནས་གནས་པ་དང་འགྲུ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་དང་

རོ་བོ་རོས་བཟུང་གི་བྱང་པར་ཅི་འདུག་བརྟག། །ལྷན་གནས་པ་དང་ཡེར་ཤར་བའི་བྱང་པར་འདུག་ན། དེ་གཉིས་རང་ལ་བཟང་ངན་དང་སྟོང་མ་སྟོང་དང་རོ་བོ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་རོས་བཟུང་ཡོད་མེད་གྱི་བྱང་པར་ཅི་འདུག་
 ལ་སོགས་པ་བརྟག། །བྱང་པར་མེད་ན་གཅིག་ནས་བྱང་པར་མེད་དམ། ཐ་དད་ཀྱང་མཚུངས་ནས་བྱང་པར་མེད་བརྟག། །གཅིག་ན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་དུ་གཅིག་བརྟག། །མཚུངས་ན་ཇི་ལྟར་མཚུངས་ལ་སོགས་པ་
 བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དུ་བཅུག་ལ་ཉམས་བཟླ། ལོག་ཤེས་འདུག་ན་མཐའ་བཀག་ཅིང་སྟོགས་བསྟན་ལ་སྤྲོད་བརྟག་དུ་བཅུག། །ལྷན་ནེར་གནས་པ་དང་ཡེར་གྱིས་འགྱུས་པ་གཉིས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལས་ལོག་སྟེ། གཉིས་
 ཀ་སེམས་ཉིད་གཅིག་ཤུ་ཅུ་བྲལ་རོས་བཟུང་མེད་པ་རང་རིག་རང་དག་གསལ་སྟོང་དུ་རོ་བོ་གཅིག་པ་སྟོང་ནས། དེ་གཉིས་གང་ལྷུང་ཡང་དགག་སྐྱབ་སྤང་སྤང་མི་དགོས་པར་གནས་ན་གནས་ཐོག་འགྱུ་ན་འགྱུ་ཐོག་དེ་
 གསལ་སྟོང་རང་གྲོལ་དུ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། སྤར་བཞིན་སེམས་གསལ་སྟོང་གི་ངང་ན་ནམ་ཉིད་དང་སྤང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་ནི་སེམས་འདི་ཀ་མ་འགག་པའི་ཅུལ་སྤང་དུ་འདུག། །ད་ནི་སེམས་འདི་ཀའི་
 རང་བབས་འདི་ཅི་ལྟ་བུ་སྟམ་དུ་ཅེར་གྱིས་བསྟན་ལ། འདིའི་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གནས་མཐར་ཇི་འདྲར་སོང་ལེགས་པར་བརྟག་དུ་བཅུག། །ལོག་ཤེས་འདུག་ན་མཐའ་དགག་ཅིང་སྟོགས་བསྟན་ལ་སྤྲོད་ཡང་

ཡུ་ཆེན་
པུ་གུ་
ཁྱེད་ཀྱི་

༡༡། །བརྟག་ཏུ་བརྟག་ནས། སེམས་དང་པོར་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་བྱུང་གཞི་གང་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ཡེ་ནས་ཀྱི་ཅ་བྲལ། འབྲལ་གྱི་དབྱིབས་རྣམ་འགྱུར་སོགས་གང་དུ་མི་གནས་ཤིང་ངོས་བབྱང་རྒྱ་མེད་པ། མཐར་
སྐྱས་ཀྱང་བཀག་པ་མེད་པར་རང་སངས་རང་དག་རང་གོལ་ལྟ་བུར་འདུག་པ་སྟོང་སྟེ། གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་ངོས་བབྱང་མེད་པར་རང་རིག་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཡིན་ལུགས་ལྟར་གང་ཤར་གྱི་
སེམས་ལ་བབྱང་པོས་བརྒྱན་མི་ཚུགས་ངན་པས་སྤགས་མི་ཚུགས་པས་བཅོས་བསྐྱད་དང་འཕྲི་བསྐྱན་མི་དགོས་པར་རང་དག་རང་རིག་རང་གོལ་ཉིད་དུ་ཐག་ཆོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟག་མཐོང་གི་ལྟ་རྟོག་དང་གཞིག་
འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ལུས་གནད་དང་སེམས་གསལ་སྟོང་མཉམ་བཞག་གི་སྟོང་ནས་བརྟགས་ཤིང་དབྱུད་ན་ལྟག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོང་ལ། རྟོག་བརྟགས་ཀྱི་སྒོ་ཁོ་ནས་དབྱུད་ན་དོན་སྤྱི་ཅམ་འཆར་སྤིང་ཀྱང་སྟོང་
བ་མི་ཐོན་ནོ། །འདི་ལ་ངེས་ཤེས་ཐག་ཆོད་པ་མ་སྐྱེས་ན་ངོ་སྤྱད་ཀྱང་སྤྱིས་དེ་ལ་སྒོ་མི་ཁེལ་བར་གཞན་ལ་འདུག་པའམ། སྟོང་རུས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམས་ནའང་ཞི་གནས་ཅམ་པོ་བའི་སྟོང་དུ་འཁོར་ཏེ་དེའི་ཉམས་སྤང་ལ་
ཞེན་པས་ལོ་མང་པོ་འབད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྱོད་པའི་ས་མི་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒོ་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ། འབྲིང་གིས་སྟོང་བ་ཐོབ་པ། ཐ་མས་གོ་བ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ་དགོས་ཟེར་ཡང་གོ་བས་ཅུང་མི་འོང་ངོ་། །

ལྷན་ཆེན་

དཔྱད་གཞི་

ཁྲིམས་

༡༡། བཞུགས་པའི་མཉམ་པར་ཞོག་ལ་ལྟོས་དང་ཞེས་བཟྱར་བཅུག། དེ་ལ་ཞི་གནས་ཟེར་བ་ཡིན། དེའི་ངང་ནས་སྐྱབས་པའམ་ལུང་མ་བསྟན་ནས་ཕྱལ་བར་མ་སོང་བར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་འདི་འདྲ་ཞེས་ངག་
ཏུ་སྒྲུབ་མི་ཚུགས་སེམས་ཀྱིས་བསམ་དུ་མེད་པ་ངོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་གསལ་ལ་མ་འགགས་པ་རང་གིས་རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་སིང་ངེ་བ་ལྟ་བུ། སྤྱོད་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱོད་རྒྱ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་གམ་མཉམ་
བཞག་གི་ངང་ནས་ལྟོས་དང་ཞེས་བཟྱར་བཅུག། དེ་ལ་ལྟག་མཐོང་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་གཉིས་འདིར་བརྗོད་པ་སྤྱི་ཕྱི་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཞི་གནས་དེ་དང་ལྟག་མཐོང་དེ་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཞི་གནས་དེ་ཡང་ངོས་བཟུང་མེད་
པའི་རང་རིག་རང་གསལ་གྱི་ལྟག་མཐོང་དེར་འདུག་གམ། ལྟག་མཐོང་དེ་ཡང་རང་ལུགས་སུ་གནས་ཤིང་ནམ་ཉིད་གི་མཚན་མས་མ་གོས་པའི་ཞི་གནས་དེར་འདུག་གམ། མཉམ་བཞག་གི་ངང་ནས་ལྟོས་དང་ཞེས་བཟྱར་
བཅུག། དེ་ལ་ཞི་ལྟག་བྱང་འདུག་ཟེར། གཉིས་ཀ་སེམས་སྐད་ཅིག་མའི་ཐོག་ཏུ་ཆང་བ་ཡིན། འདི་སྤྱོད་ནས་ངོ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲོམ་སྒྲེས་པ་ཟེར་བ་ཡིན། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཉིད་སྒྲེ་
མེད་ཆོས་སྐྱབས་ཤིང་གི་གནས་ལུགས་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་སེམས་གཉུག་མའི་ཤེས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་མིང་གི་ནམ་གངས་མང་ཞིང་། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་ནམ་དག་ཐམས་ཅད་འདིའི་ཐོག་ཏུ་འབབ་ཅིང་།

ལྟ་ཆེན་

པ་ཆུ་གསུམ་

ཁྲི་

༡༡། །གསལ་སྟོང་དུ་འདུག་གམ། རྣམ་རྟོག་དེ་ཚུར་སྟོམ་ལ་བཞག་པས་གསལ་སྟོང་དུ་འདུག་གམ། རྣམ་རྟོག་ལམ་མེ་བ་དེ་ཀ་གསལ་སྟོང་དུ་འདུག་ངེས་པས། སྒྲ་མ་གཉིས་ལྟར་འདུག་ཟེར་ན། སྒྲར་སྟོ་འདོགས་
མ་ཆོད་པ་ཡིན་པས་ཞག་འགའ་ཐག་བཅད་དུ་འདུག། །དང་པོ་གཉིས་མ་དགོས་པར་སྤྱི་མ་ལྟར་འདུག་པ་སྟོང་ན་རྣམ་རྟོག་གི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་ངོ་སྟོང་པ་ནི། བྲོད་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་རྣམ་
རྟོག་སངས་མ་དགོས་ཚུར་སྟོམ་ལ་ག་ཚུར་མ་དགོས་པར་རྣམ་རྟོག་ལམ་མེ་བ་དེ་ཀ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་གསལ་སྟོང་དུ་རྗེན་ནེ་འདུག་པ་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་རང་ངོ་མཐོང་བའམ་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུར་ཤར་བ་
ཟེར། སྒྲར་རྣམ་རྟོག་གི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་ཤབ་དུས་དང་། གནས་འགྱུར་ཅུ་བ་བཅད་དུས་ལྟར་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་སེམས་རང་རིག་རང་གསལ་གཅིག་ལུ་དེ་མིན་པ་མང་པོ་མེད། ཅུ་དང་ཆུབས་ཀྱི་དཔེ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་
ན་གནས་པ་དང་འགྱུ་བ་ལ་བྱད་འདུག་གམ། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་བྱད་འདུག་གམ། མི་རྟོག་པར་ལྟན་གནས་པ་ལ་བཟང་རྒྱུའམ་དགའ་རྒྱ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཡེར་འཕྲོས་པ་ལ་ངན་རྒྱུའམ་མི་དགའ་བ་དགོས་པ་འདུག་
གམ། འདིའི་མཆངས་མ་རིག་ན་སྟོམ་གྱི་ལུ་གོ་པོག་པ་ཡིན་པས། ད་སྤྱིན་ཆད་རྟོག་པ་མ་སྤྱེས་ན་མ་སྤྱེས་པའི་ངང་དུ་སྟོངས་ཆེད་དུ་སྤྱེད་མི་དགོས། སྤྱེས་ན་སྤྱེས་པའི་ངང་དུ་སྟོངས་ཆེད་དུ་དགག་མི་དགོས་པས་

ལྟ་ཆེན་
བརྟུ་བཞུ།
ཁྱེད་ལྟ།

༡༡། །ཤར་བའི་ཆེ་འི་སྟར་སྟར་བའི་སྟར་ཆ་དེ་ཉིད་ཡལ་བའམ་བཀག་མ་དགོས་པར་སྟར་བ་དེ་ཉིད་སྟར་བཞིན་དུ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་གསལ་སྟོང་དུ་འདུག་པ་དེ་སྟར་བའི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡིན། སྟར་སྟར་བའི་ངོ་བོ་
བཟུ་དུས་དང་། སྟར་བ་སེམས་སུ་ཐག་བཅད་དུས་སྟོ་འདོགས་བཅད་པ་སྟར། སྟར་བ་སྤྱི་ན་མེད། སེམས་ཉིད་ནང་ན་མེད། སེམས་གསལ་སྟོང་དེ་ཉིད་སྟར་བར་ཤར་བ་མ་གཏོགས་གཞན་མེད། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་མི་
ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་དཔེ་སྟ་བུ་ཡིན། སྟར་བ་ཤར་ཙམ་ཉིད་ནས་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་སྟར་སྟོང་རང་གོལ་ཉིད་ཡིན། སྟར་ལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་སྟར་སྟོང་དུ་རྗེན་ནེ་བ་འདི་ལ་སྟར་བ་སྟན་སྟེས་རང་ངོ་མཐོང་བའམ་སྟར་བ་
ཆོས་སྟར་ཤར་བ་ཟེར། དེས་ན་སྟོང་པ་བཟང་རྒྱ་མེད། སྟར་བ་ངན་རྒྱ་མེད། སྟར་སྟོང་ཐ་དད་དུ་མེད་པས། སྟར་ན་སྟར་ཐོག་དུ་སྟོངས་ཆེད་དུ་སྟར་ཆ་མ་བཀག། །སྟོང་ན་སྟོང་ཐོག་དུ་སྟོངས་ཆེད་དུ་སྟར་ཆ་མ་བསྐྱབ་པར་
གང་ཤར་སྟོམ་དུ་བྱེད། སྟར་སྟར་དང་བཅས་བཅོས་བྱ་མི་དགོས། ཉམས་ལེན་གྱི་དོན་པས་སྟེབ་ན་སྟར་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྟ་བུ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ད་སྤྱི་ན་ཆད་སྟར་སྟོང་ལ་དགག་སྟབ་དང་ཉེ་རིང་མ་བྱེད་པར་
སྟོངས། འོན་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྟར་བའི་འཆར་སྟོ་མི་འདྲ་བ་སྟ་ཆོགས་འཆར་དུ་བརྟུག་ལ། སྟར་ལ་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ལ་མ་ཡངས་པ་གལ་ཆེ། ཞེས་ཞག་འགའ་སྟོམ་དུ་བརྟུག་ཅིང་སྟོ་ན་ལུང་འདྲན་ཡང་བྱས་ལ་

༡

དགའ་བཤེས་པ་

༢

རེས་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། སྒྲིག་སེལ་ཞིང་སྒྲིམ་པ་དོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། འོར་ས་དང་སྒྲིམ་སྒྲིན་བཤེད་པ་དང་། སྒྲིམ་སྒྲིན་མེད་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་སྒྲིན་ཆེན་པོ་
 ཞེས་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་། སོ་སོའི་གོ་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་བཏེན་ནས་སྒྲིའི་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་འོང་བར་སྒྲུང་བས། གཞན་དག་ལ་དགག་པ་བྱ་བ་མིན་ཀྱང་རང་ལ་ཡིད་གཏོད་པ་དག་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་སེམས་གནས་མཆོ་ལ་དར་ཆགས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་ཆོགས་དུག་གི་སྒྲུང་བ་སྤྲ་རགས་འགགས་པ་འཇམ། མ་འགགས་ཀྱང་མི་
 གསལ་བ་ཤལ་པོ་ལྟ་བུར་སོང་བ་ལ་སྒྲིམ་དུ་བཟུང་ན། སྤྲ་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲིན་ཆེ་ལ་ཕྱི་མའང་ལྟུམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྒྲུང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཆོར་བ་མེད་པའི་དྲན་མེད་དུ་འདུག་པ་ལ་སྒྲིམ་དུ་བཟུང་
 ན། ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཡོངས་པ་སྟེ་འདི་ཡིན་མེད་དོ། །ཡང་ན་ནམ་ཉོག་སྤྲ་མ་འགགས་ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་པོ་ལ་སྒྲིམ་དུ་བཟུང་ན། དེ་ནི་ལྟག་མཐོང་གིས་མ་བེན་པས་སྒྲིན་ཆེ་ལ་བེན་ཡང་སྤྲག་ཆེན་
 སྒྲིང་བ་དེ་ལས་མ་གཡོས་པར་འདོད་དགོས་པས་སྒྲིམ་གྱི་ལུ་གེ་འབྱུང་དོ། །ཡང་སེམས་བདེ་ལྟུམ་མེ་གནས་པ་ཅུ་ལ་སྒྲིམ་དུ་དོས་བཟུང་ན། དེ་ཡང་ལྟག་མཐོང་གིས་མ་བེན་འདུག་པས་སྒྲིམ་མིན་ལ། བེན་ཡང་འཆར་

ལྟ་ཆེ་

དུ་ཆེ་

ལྟ་ཆུང་

༡༡། །སྒོ་ཐམས་ཅད་དགག་དགོས་ཤིང་མ་བཀག་ཀྱང་དགར་སྒྲང་བས་ཅུང་ཟད་མིན་ནོ། །ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྟོང་སང་དེ་བ་ལ་སྒོམ་དུ་བབྱང་ན། དེ་ཡང་ལྷག་མཐོང་གིས་མ་
ཟིན་ཞིང་སྒྲང་ཆ་བཀག་པའི་སྒྱུན་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཟིན་ཡང་འཆར་སྒོ་དང་སྒྲང་ཆ་མི་འདོད་པས་ཅུང་ཟད་མིན་ནོ། །ཡང་གང་སྒྲང་ཅི་ཤར་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་མེད་གྱི་འཛིན་སྒྲངས་དང་མ་བུལ་བར་སྒྱུང་བ་ལ་སྒོམ་དུ་
བབྱང་ན། དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་སྒྱུན་ཅན་ནོ། །ཡང་དྲན་པ་མེད་པར་སྒྲང་བ་མཐའ་དག་ལ་དགག་སྒྲུབ་མི་བྱ་བ་སྒོམ་དུ་བབྱང་ན། བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པ་སྟེ་གྱིན་ཅམ་མོ། །འདི་ནམས་ནི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་
དུ་བདག་གིས་མ་མཐོང་ལ་སོ་སོའི་ལས་གསོག་ཚུལ་རེ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡང་སེམས་གསལ་སིང་དེ་བ་ལ་མི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་སྒོམ་དུ་བབྱང་ན། རྟོག་པ་རང་སར་ཞི་ནས་རིག་པ་གསལ་ལ་ངོས་བབྱང་མེད་པ་སྒོམ་ཡིན་
དུ་ཚུགས་ཀྱང་མི་རྟོག་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་དགོས་པར་འདོད་སྒྲང་བས་སྒྲིགས་རེ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་རྟོག་འསྐྱོས་པའི་ཆེ་དེའི་འསྐྱོ་བཅད་ནས་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པར་འཛོག་དགོས་པའང་སྒྲིགས་རེ་སྟེ། གཉིས་ཀ་འགྲུ་བ་
དང་སྒྲང་ཆ་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པའོ། །ཡང་དྲན་རིག་ཏུ་རེ་བྱས་ནས་སེམས་གསལ་སྟོང་མིག་གོ་བ་ཁོ་ན་སྒོམ་དུ་བབྱང་ན། དེ་ཉིད་སྒོམ་ཡིན་ཡང་དྲན་པ་རྒྱབས་ཆེ་བའི་རང་བབས་ལྷག་པར་མི་འདོད་པར་སྒྲང་བས་

ལྷོད་ཆ་མ་རྟེན་པར་ཏུ་ཅང་སྒྲིམ་པའི་སྤྱོད་པ་རེ་བའོ། །དེས་སྒྲིམ་ཡིན་མིན་མ་འཆུགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། སྒྲིམ་སྤྱོད་པ་རེ་བ་ལ་ཡར་འཕེལ་དུ་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱོང་མ་བདེན་ས་སྒྲིམ་དང་སྒྲིམ་སྤྱོད་པ་ལོད་པས་སྒྲིམ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པས་པའི་སྒྲིམ་སྤྱོད་པ་ལོད་པ་ལྟར་འཕྲོད་པ་སྐྱོང་བདེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡོངས་པ་ལ་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བབས་ཅི་འདུག་དེ་ཀ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དང་དགག་སྒྲིམ་གྱི་བཅས་བཅས་བྱས་ན་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པར་མི་འགོ་འོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བབས་ཅི་འདུག་ཅི་སྒྲིམ་ཅི་ཤར་དེ་རང་རིག་གི་དྲན་པས་མ་ཡོངས་པར་སྐྱོང་བ་ལ་སྒྲིམ་སྐྱོང་བ་ཞེས་མིང་ཅམ་འདོགས་གྱི། སྒྲིམ་བཅས་ནས་སྒྲིམ་རྒྱ་སྒྱ་ཅེ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲིམ་རྒྱ་རྒྱ་ཅེ་ཅམ་མེད་པ་ལ་ཡོངས་སྒྲིམ་ཅིག་ཅམ་ཡང་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཐ་མལ་ཤེས་པ་ཡོངས་མེད་འདི་ཞེས་པའང་མ་ཡོངས་པར་སེམས་རང་བབས་སྐྱོང་བ་ལ་ཟེར་དོ། །དེས་ན་རང་རིག་གི་དྲན་པ་མ་ཡོངས་ན་སེམས་སྐྱོང་སང་དེ་བའམ་བདེ་ལམ་མེ་བར་གནས་པའམ། རྣམ་རྟོག་འཆུ་བ་ཟེར་དེ་འཕྲོ་བའམ་སྐྱོང་བ་སྒྲིམ་ཆོག་པས་བཟུ་ལམ་གྱིས་འཆར་ཡང་སྒྲིམ་ཡིན་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་རྩ་ལ་ལ་ཁུ་འཕྲིག་མི་བྱ་བར་ལུགས་པར་སྐྱོང་བ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་འཕྲོ་བ་དང་། སྐྱོང་བ་

ཡུ་ཆེ་

ཡུ་ཆེ་

ཡུ་ཆེ་

༡༡། །བཀུག་པའམ་བཀུག་ནས་མི་ཉོག་པར་འཛོག་པ་དོན་མིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྤར་སྒོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་ངོ་སྤྲད་པ་ལྟར། སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་ཉོག་དང་སྤང་བའི་འཆར་སྒོ་སོགས་ཐ་དད་པ་མང་
པོ་མེད་པར་སེམས་ཉིད་གཅིག་བྱ་མ་འགགས་པའི་རྩ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་རྒྱབས་སུ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བབས་ཅི་ཤར་དེ་ལ་བཟང་ངན་མེད་དོ། །དེས་ན་སེམས་གནས་ན་གནས་ཐོག་འགྱུ་ན་འགྱུ་ཐོག་
སྤང་ན་སྤང་ཐོག་དེ་དྲན་པས་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་ན་ཆེད་དུ་མི་སྒྲོ། འགྱུ་ན་མི་དགག་པར་གསལ་སང་དེ་བའམ། སྒྲོང་ཆམ་མེ་བའམ། བདེ་ལྷམ་མེ་བའམ། འཇུ་བ་བེད་དེ་བ་ཅི་འདུག་ནའང་མ་ཡེངས་པ་ལས་བསྐྱར་
དགོད་བཅས་བཅོས་བྱ་མི་དགོས་སོ། །མདོར་ན་རང་རིག་གི་དྲན་པ་དང་སྤྲན་ན་ཐམས་ཅད་སྒོམ་ཡིན་ལ། ཡེངས་ན་གང་ཡང་སྒོམ་མིན་པས་རེ་ཞིག་ལ་དྲན་པ་ཅིས་སུ་བྱ་ཞིང་། ཅི་ཞིག་ན་དྲན་པ་དང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཐ་མི་དད་པས་ཐམས་ཅད་དྲན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་བདེ་བ་ཞིག་འོང་ངོ་། །འོ་ན་བྲིད་རིམ་ལྟར་མི་དགོས་པར་དང་པོ་ཉིད་ནས་སེམས་ཅི་ཤར་དྲན་པས་བཟུང་བས་ཆོག་གམ་སྟམ་ན། ཅིག་ཆར་བའི་ལས་ཅན་
ཁ་ཅིག་ཅམ་དེ་ལྟ་བུས་ཆོག་པ་སྲིད་ཀྱང་། གཞན་དུ་བྲིད་རིམ་ལྟར་མ་བྲིད་པར་སྤང་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་སྒོ་འདོགས་མི་ཆོད་ཅིང་། ངོ་བོ་མཐོང་བའི་སྤྲོད་པ་དང་བཅས་པའི་ངེས་ཤེས་མི་འབྱུང་བས་དྲན་པ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་།

རང་རིག་གི་དྲན་པ་མེད་པས་མི་འོང་ངོ་། །དེས་ན་ཐ་མལ་གྱི་སེམས། མ་བཅོས་པ་གཉུག་མའི་སེམས་ཞེས་པའི་ཆོག་དོན་ཡང་འདིར་གནས་ལ། ལྟ་བ་ནམ་དག་སྟོན་པའི་མདོ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་ནམས་ཀྱི་
 གསུང་ནམས་ཀྱང་འདིར་གཞོལ་བ་ཡིན་ནོ། ༥ །གསུམ་པ་རྗེས་ཉམས་ལེན་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་བྱུག །སྤྱིར་སྐྱོང་དགོས་ཚུལ། བྱུང་པར་མཉམ་རྗེས་མི་བཅད་སྟོམ་སྐྱོང་ཚུལ། གོགས་ཤོར་ས་དང་གོལ་ས་བཅད་པ། སྤྱི་མེད་
 དུ་ལ་བསྐྱས་ཏེ་བོགས་དབྱུང་བ། ལམ་བྱེད་སྐྱོད་པའི་སྟོན་ས་ཅུལ་སྐྱོང་བ། རྟོགས་པ་འཆར་ཚུལ་བོགས་འདོན་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོམ་སྤྱིས་པས་མི་ཆོག་ལེགས་པར་སྐྱོང་དགོས་ཏེ། སྟོམ་སྤྱིས་ནས་མ་བསྐྱུངས་
 པར་ཐ་མལ་དུ་ལུས་པའམ། དམིགས་བཅས་ཀྱི་བསགས་སྐྱུང་གཞན་ལ་འབད་པ་ནི་རྒྱལ་པོས་འབངས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའམ་སེང་གོ་བྱིའི་ལྷ་ལ་སོང་བ་ལྟར་དོན་ལས་ལོག་པའོ། །དེ་ལ་ཞེན་ལོག་སྟོམ་གྱི་རྐང་པའམ། བདག་
 པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བསམ། ཆེ་འདི་མི་རྟག་ཅིང་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཞེ་སྤྱུགས་སུ་བཅུག་སྟེ་འདིག་རྟོན་གྱི་འབྲི་བ་སྟོས་བཏང་ལ་ཆེ་དང་སྐྱབ་པ་སྟོམ་པར་བྱ་བའི་སྟོ་བསྐྱེད། མོས་གུས་སྟོམ་གྱི་མགོ་
 བོའམ་བོགས་འདོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ལྷ་མ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བར་རེ་སྟོས་བཅས་ནས་གསོལ་བ་སྟོང་ནས་འདེབས། དྲན་པ་སྟོམ་གྱི་བྱ་ར་བའམ་དངོས་གཞི་ཡིན་པས།

ལྟ་ཆེ་

ཡུལ་དང་།

ལྟ་ཆེ་

༡༡། །ཐུན་གྱི་དུས་མིན་པ་གཞན་སྒོས་བཏང་མི་བྱ་བར་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་ལུགས་གྱི་དྲན་པ་དང་མ་བཤམ་བ་ལ་བསྐྱབ། སྒོམ་གྱི་ཕྱིན་ལས་སྒྲིང་རྗེ་ལ་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒོམ་ཞིང་བསྟོ་བ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་བརྩལ། །རང་སྒོམ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་སྟེལ་བའི་གཞན་དོན་ལྟར་སྒྲུང་བདུད་གྱི་བར་ཆད་དུ་བརྩུང་ལ་དབེན་པ་
བསྟེན། སྒོམ་གྱི་གོ་ཆ་ཁྲིལ་དང་ངོ་ཆ་ལ་བྱ་སྟེ། ནང་རང་སེམས་དཔང་པོར་བཞག་ཅིང་། ཕྱི་ནས་སྒྲམ་དགོན་མཆོག་དང་མཆེད་གྲོགས་གྱིས་མི་ཁྲིལ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་རི་མཆོམས་དང་། འདག་སྐྱར་དང་། སྐྱ་བཙུང་
སོགས་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པར་མཉམ་རྗེས་སུ་སྒོམ་སྐྱོང་ཆུ་ལ་ནི། སྒོམ་སྒྲ་བེན་ཅམ་ནས་ཅེ་གཅིག་ཆེན་པོའི་བར་དུ་རང་ཁའི་མཉམ་རྗེས་ཅམ་ལས་མཉམ་རྗེས་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་
པར་བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་སྒོམ་སྐྱོང་བ་ལ་སྐྱིར་རང་རིག་གི་དྲན་པ་མ་ཡིངས་ན་ཐམས་ཅད་སྒོམ་ཡིན་པས་སྤང་སྤང་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པའི་མཉམ་རྗེས་མ་འདྲེས་གྱི་བར་དུ་ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་མཉམ་བཞག་ཏུ་བྱས་
ལ་ངོ་བོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོང་བ་དང་། ཐུན་མཆོམས་སུ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བྱས་ལ་རྟོག་པ་དང་སྤང་བ་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་སྐྱབ་བརྩུད་པལ་ཆེར་གྱི་དགོངས་པར་གོ་ཞིག །གང་ཟག་ཤས་ཆེ་བ་ལ་རེ་ཞིག་སྒོམ་སྐྱོང་ཀྱང་འདི་ཆེ་

ལྟ་ཆེ་
ལྟ་བུ་
ལྟོང་།
ལྟོ་

༡༡། །ལྟར་གསལ་སིང་དེ་ཡེ་རེ་བཞག་པ་སྟེ་དཔེ་གསུམ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ཡང་དང་པོར་རྩེ་ལ་སྐྱབ་དང་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་ཁོང་སྟོང་། བར་དུ་ཆོམ་ཆོམ་མི་བྱ་བར་སོ་མ་མ་བཅས་པར་བཞག །
ཐ་མར་བྱང་ཆོར་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེད་རང་གྲོལ་དུ་ཐག་བཅད་དེ་སྟོང་བར་བཤད་ལ། ལུས་ཁོང་སྟོང་པ་ནི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་ཞིང་གཙུག་པའི་རྩེ་ལ་བ་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། ལུས་གནད་ཀྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་འདོར་བ་མིན་པས་
ལུས་གནད་རང་བབས་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །མ་བཅས་པ་ལྟག་པར་འཛོག་པ་ཡང་དམིགས་བཅས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་དང་ཞེ་འདོད་མི་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ལུང་མ་བསྟན་དུ་སོང་བ་དང་། ཉམས་འལ་འོལ་གྱིས་གཡོགས་པའི་ཁར་
གཏོང་བ་མིན་པས་བྲན་རིག་ས་ལེ་བའི་སེམས་རྗེན་པར་བསྐྱང་ངོ་། །བྱང་ཆོར་སྟེ་མེད་དུ་ཐག་བཅད་པ་ཡང་རང་རིག་གི་བྲན་པས་བཟུང་མ་ཐག་གང་སྒྲུང་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ཉིད་
ཡིན་གྱི། སྟེ་མེད་རང་གྲོལ་དུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་མིན་པས་ངོས་བཟུང་མེད་པར་བསྐྱང་ངོ་། །ཤེས་པ་ལ་བྱིང་གོད་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་མ་བདེན་སོ་སོའི་གནད་བཅས་ལ་རེ་ཤིག་མདུང་བྱི་ཁུང་དུ་བཙུག་
པ་ལྟར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྟོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྟོན་ཐུན་མཆམས་སོགས་རྗེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་དུ་རང་རིག་གི་བྲན་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་བྱས་ཏེ་ནམ་རྟེན་དང་སྒྲུང་བའི་འཆར་སྟོན་ཅི་སྒྲུང་ཅི་ཤར་དེ་མ་ཡིངས་པར་སྟོང་ལ།

༡

དགའ་ལྡན་པུ་ལྷ་མོ་

༢

དཔེར་ན་རྩི་བོ་མཁའ་ས་པས་ཕྱགས་སྦྱོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕྱགས་ནམས་ཅི་བདེར་ཡན་ཡང་བསྐྱུ་བ་སོགས་མི་དགོས་པར་མིག་ལམ་ནས་མ་བོར་བས་ཆོག་པ་ལྟར། རྣམ་རྟོག་དང་ཆོགས་དྲུག་གི་སྣང་བ་ཅི་ཤར་ཅི་སྣང་ཐམས་
 ཅད་དགག་པའམ་བཀུག་མི་དགོས་པར། རང་རིག་གི་དྲན་པ་གཞུང་བསྐྱངས་ཏེ་གང་ཤར་ངོས་བཟུང་མེད་པར་ལྷག་པར་སྦྱོང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྦྱོང་ལམ་རྣམ་བཞི་ལ་སོགས་པར་མ་ཡེངས་པའི་དྲན་པ་ས་ལེ་བ་རྒྱན་ཆགས་
 སུ་བརྟེན་པས། དང་པོར་ཡེངས་པ་ཤས་ཆེ་ནའང་རིམ་པས་ཤུགས་འབྱུང་གི་དྲན་པ་འཕེལ་ཏེ་རྟོག་པ་དང་སྣང་བ་པལ་ཆེར་གསལ་སྦྱོང་དུ་སྣང་སྣང་འཆར་ལ། ཅི་ནས་ཀྱང་སྦྱོང་དཀའ་ན་མཉམ་བཞག་གི་དང་ནས་རྟོག་
 སྣང་གང་ཡང་རུང་བ་འཆར་དུ་བརྟུག་ལ་དེའི་ངོ་བོ་བལྟ་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་གཏན་ལ་ཤབ་ནས་གོང་ལྟར་སྦྱོང་། མཉམ་རྗེས་སྦྱོང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འབད་པས་ཅི་ཞིག་ན་ཐམས་ཅད་རང་རིག་གི་དྲན་པས་བྱབ་སྟེ་རྟོག་སྣང་ཅི་
 ཤར་ཅི་སྣང་ཐམས་ཅད་ཤར་ཅོམ་སྣང་ཅོམ་ཉིད་ནས་གསལ་སྦྱོང་ངོས་བཟུང་མེད་པ་འཆར་ཞིང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་ངོ་བོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟོག་སྣང་དྲན་པས་སྦྱོང་བ་གཉིས་ངོ་བོ་བྱད་མེད་པ་འབྱུང་
 ལ། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་སྒྲབ་མཐུག་སྣ་ཆོགས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །ཉམས་དང་འགྲོགས་ན་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་པས་དྲན་རིག་ངར་བསྐྱེད་ཏུར་སྦྱང་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཤེས་པ་ཉམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་སྤལ་ཏེ་སོ་མ་

ལྷན་ཆེན་

དཔྱད་གྲྭ།

ཁྲིམ་པ་

༡༡། ཁྲིམ་པ་སྦྱོང་བར་བྱའོ། ༥ །གསུམ་པ་གོགས་ཤོར་ས་དང་གོལ་ས་བཅད་པ་ནི། ཐོས་པ་དམན་ཞིང་སྒྲ་མ་བསྟེན་ཡུན་ཐུང་བ་དག་ལ་གོ་བ་དང་ཉམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོར་གོལ་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱོང་ཉིད་ལ་ཤོར་ས་བཞིར་བཤད་པའི་ཤེས་བྱའི་གཤེས་ལ་ཤོར་བ་ལ། སྒྲོམ་སྤང་སྦྱོང་དབྱེར་མེད་ནམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་གནད་མ་རིག་པར་སྦྱོན་ཡོན་གང་གིས་ཀྱང་མི་གོས་ཤིང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོང་བ་ཡིན་སྟེ། ལྷན་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཤོར་དང་། སྒྲོམ་གྱི་ངོ་བོའི་དོན་སྦྱི་རི་ལྟ་བུར་གོ་ཞིང་དེའི་ཚུལ་བཤད་ཤེས་ཀྱང་རང་གི་སྦྱོང་ཐོག་ཏུ་མ་ཁེལ་བའི་འཕྲུལ་ཤོར་གཉིས། ལམ་ཏུ་ཤོར་བ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་འབྲས་དབྱེར་མེད་འབྲས་བྱ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་མ་རིག་པར་སྒྲོམ་ལ་ལམ་བྱས་ནས་འབྲས་བྱ་གཞན་ཞིག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡོད་པ་ཤོར་དང་། སྒྲོམ་རི་ལྟ་བུར་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་སྒྲོམ་ཁེལ་བར་དེ་བས་ལྷག་པ་ཡོད་ཏུ་རེ་ནས་གཞན་ཏུ་ཆོལ་བའོ། སྒྲོམ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷག་པ་བསྒྲུན་ནས་བསྒྲོམ་པ་འཕྲུལ་ཤོར་གཉིས། གཉིན་པོར་ཤོར་བ་ལ། སྒྲོམ་སྤང་གཉིན་དབྱེར་མེད་རང་ངོ་རང་རིག་པས་སྤང་བྱ་ཉིད་གཉིན་པོར་འཆར་བ་མ་རིག་པར་སྤང་བྱ་ཉིན་མོངས་དང་སྒྲོམ་སོ་སོར་བབྱུང་སྟེ་ཉིན་མོངས་ཀྱི་གཉིན་པོར་སྒྲོམ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཤོར་དང་། ནམ་ཉོག་འཕྲོ་བའམ་གཞན་ཡང་རྒྱུན་དང་འཕྲད་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་བཞིག་ནས་སྒྲོམ་ཏུ་འཛོག་པ་འཕྲུལ་ཤོར་གཉིས། རྒྱས་འདེབས་སུ་

༡

དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་ས་ཡི་སྐུ་འཕྲུལ་ལྷ་ས་ཡི་སྐུ་འཕྲུལ་

༢

འོར་བ་ལ། སྒོམ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་མ་རིག་པར་དམིགས་བཅས་ལ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་རྒྱས་འདེབས་པ་ཡི་འོར་དང་། སྒོམ་ལམ་དུ་མ་བསྐྱངས་པར་བྱི་སྒྲགས་བྱས་ལ་
 སྒོམ་ཡིན་སྒྲམ་དུ་རྒྱས་འདེབས་པའམ། སྒྲ་མ་མཉན་སྒྲར་སྒོམ་སྒྲམ་དུ་ནམ་ཉོག་སྒོམ་གྱིས་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་འབྲལ་འོར་གཉིས་ཏེ། འདིས་མཆོན་པ་མཐའ་དག་སྒོམ་གྱི་འོར་ས་ཡིན་ལ། འོར་ས་འགའ་ཞིག་གིས་ངན་སོང་
 དུ་ལྷུང་བ་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྒོམ་ལ་སྤྱོད་བ་རུས་མི་ཐོན་པའི་སྒོ་བྱེད་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་མ་འོར་བ་གལ་ཆེའོ། །གོལ་ས་ནི། སྤྱིར་སྒོམ་བསྐྱངས་པས་བདེ་གསལ་མི་ཉོག་པའི་ཉམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་འཆར་
 ཞིང་། བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་པོ་ཅ་ཐེག་རྒྱུད་གསུམ་བཟང་བ་དང་། ནམ་གཡང་དང་ལེ་ལོས་བར་མ་བཅད་པར་སྒོམ་ལ་འཇུར་བ་དག་ལ་ཉམས་ཀྱི་རིགས་དོ་མཆར་ཞིང་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བ་སྐྱེ་ལ། སྒོམ་དང་བྱ་བ་གཞན་བསྐྱེས་
 ནས་བསྒོམ་པ་ལ་ཉམས་བག་རེ་ལས་མི་འབྱུང་དོ། །གང་ལྟར་ནའང་བདེ་ཉམས་ལ་ལྷུས་བདེ་བས་བྱུང་བ་དང་། ཆ་གང་གི་རིག་པ་ཡང་བདེ་བར་འཆར་བ་དང་། ལྷུས་ཡོད་མེད་མི་ཆོར་བར་བདེ་བ་དང་། དགའ་ཞིང་གོད་
 འདོད་པ་སོགས་དང་། སེམས་སྒོ་བ་དང་སྐྱིད་སྣང་འཆར་བ་དང་། སྒོ་བདེ་ཞིང་འབོལ་བ་དང་། ཉིན་མཆན་དོ་མི་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་བདེ་བ་སྣ་ཆོགས་པ་འབྱུང་། གསལ་ཉམས་ལ་སེམས་དྲངས་པ་དང་། ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་

ལྷན་ཆེན་

ལྷན་

ལྷན་

༡༡། །གསལ་བ་དང་། མཚན་མོ་ཡང་ཉེ་རིང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རིག་པ་དང་། འོད་གསལ་བའི་སྒྲུང་བ་སོགས་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་སྒྲུལ་བྱེད་པ་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་འབྱུང་། མི་རྟོག་པའི་ཉམས་ལ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་རྟགས་སྒྲ་ཚོགས་འཆར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་སྟེ་བ་དང་། སྒྲུང་བ་བཟུགས་མེད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུང་བ་དང་། རང་དང་སྒྲུང་བ་སྟོང་པར་འཆར་བ་དང་། སྟོང་པའི་ངེས་ཤེས་སྟེ་བ་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་འབྱུང་ངོ་། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་གའི་ཉམས་སམ་ཉམས་སྟོགས་རེ་བ་གང་ཡིན་ཡང་འདྲ་སྟེ། ཉམས་དེ་དག་ལ་མཚོག་དུ་བཟུང་ནས་ཉམས་ཀྱིས་དཀྱིས་པའི་སྟོམ་དེ་བྱུང་ན་དགའ་མི་དགའ་བར་ཆེད་དུ་བསྒྱུངས་ན། བདེ་བས་འདོད་ཁམས། གསལ་བས་གཟུགས་ཁམས། མི་རྟོག་པས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་ལ། ཞེན་འཛིན་མེད་ཀྱང་ཉམས་ཀྱིས་དཀྱིས་པའི་སྟོམ་དེས་ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་སྟུབ་ཅིང་ངན་འགྲོའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་ངལ་གསོ་ཙམ་འཐོབ་ཀྱི། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རུད་བྱུབ་པ་དགའོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་དམན་ཞིང་ཐོས་པ་ཆུང་ན། རོ་བོ་གཉུག་མ་སྟོང་བ་ལས་ལོག་ནས་སྟོམ་སྟོགས་རེ་བ་དང་གནས་པ་འཐུག་པོ་དང་ཉམས་འལ་འོལ་དང་གཉུག་མ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཁར་འཁོར་བ་འོང་ངོ་། །ངེས་ན་གོལ་ས་འགའ་ཞིག་གིས་ངན་འགྲོར་སྟེ་དོགས་ཡོད་ལ་གཞན་དག་ཀྱང་

ཕྱག་ཆེན་
ཉལ་གཙུག་
ཁྲི་ལྷོ་

༡༡། །ལྷ་བ་མཐོ་བ་ཞིག་འབྱུང་ལ། ཏ་ཅང་འཕྱིས་ན་སྐལ་བ་ཅན་དག་ཉམས་སྦྱོང་གི་ཞེན་འཛིན་རང་དག་ལ་སོང་ནས་རྟོགས་པ་འཁོར་ཡུག་ཏུ་གྲོལ་བ་མང་ཡང་། འགའ་ཞིག་ལ་བཟང་རྟོག་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་
ཆེར་སོང་ནས་དགོ་སྦྱོར་ལ་མཐོ་དམན་སྣ་ཚོགས་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་འགོ་སྦྱི་དང་བྱུང་པར་སྦྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་ཆེ་མོས་གྲུས་ཀྱི་གདུང་ལྷགས་དྲག་པོས་སྒྲིང་སྦྱང་སྦྱང་ཆོས་སྒྲུབ་འཆར་བར་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། རོ་བོའི་བཞག་ཐབས་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུངས་ཏེ་སེམས་དྲངས་སྦྱིགས་སྦྱང་པ་དང་། སེམས་མ་ཡེངས་ཤིང་གྲུ་ཡངས་སང་ངེ་བའི་ངང་ནས་ནམ་རྟོག་སྤྱར་གས་དུ་མ་སྦྱོས་
ཏེ་དེ་ལ་འཛིན་མེད་དུ་བལྟ་ཞིང་སྤྱར་གས་དེ་ལ་བྱུང་པར་ཅེ་འདུག་བཟླ། དེ་དང་སེམས་གནས་པའི་རོ་བོ་ལ་བྱུང་པར་ཅེ་འདུག་བཟླ། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་སྤྱག་དང་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་སོགས་རྟོག་པ་སྣ་
མང་པོ་ཞིག་ལ་བཟླ། རེས་རྟོག་པ་དག་ག་རེས་མང་དུ་སྦྱོ་རེས་རྒྱང་འདེད་བྱ་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་བྱས་ལ་བཟླ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲིང་བ་མཛེས་མི་མཛེས་སྟོན་མི་སྟོན་སྤྱར་གས་སྣ་ཚོགས་ལ་བཟླ། ལུས་ཀྱི་ནམ་འགྱུར་
སྣ་ཚོགས་དང་། མིག་འབྱེད་འཇུག་གཡས་ལྟ་གཡོན་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྒྲིང་བའི་འཆར་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འཆར་དུ་བཅུག་ལ་དེ་དག་ལ་བྱུང་པར་ཅེ་འདུག་བཟླ། དེ་དག་དང་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་བྱུང་

ལྟ་ཆེན་
ལྟ་གཙོ་
ལྟ་ལྟ་
ལྟ་ལྟ་

༡༡། །ཟང་ཐལ་ཕུལ་བ་ཉིད་དུ་ངོ་སྤྲད་ལ། ཞག་འགའ་ཆེད་འཇིན་མེད་པར་རང་བབས་ལྷུག་པར་སྐྱོང་དུ་བཅུག་སྟེ་ངེས་ཤེས་ཐག་ཆོད་བསྐྱེད། གལ་ཏེ་སྐྱབ་པ་པོ་སྟོ་ཅལ་ཞན་ན་གོང་དུ་བཞུག་པའི་ཉོག་པ་དང་སྒྲིང་བ་དང་སྒྲོམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་སྒྲོམ་མཁན་དང་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་སོ་སོར་སྤལ་ལ་ཞག་མང་དུ་བལྟ་ཞིང་ཐག་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་ཐོབ་ངེས་བྱ་བ་གལ་ཆེའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་བསྒྲོམ་བྱ་སྒྲོམ་བྱེད་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ཉོག་ས་བྱ་ཉོག་ས་བྱེད་གྱི་སྟོ་རྣམས་བོར། ཡིན་མིན་གྱི་ཡིད་བྱེད་དང་བསྒྲོམ་འདོད་བྱན་འདོད་སོགས་ཞེ་འདོད་ཐམས་ཅད་བཏང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་སྒྲིམ་པའི་འདུན་པ་ཡང་མེད་པར་ཐ་མལ་གྱི་སེམས་བཙུགས་མེད་རང་ཁ་མ་དེ་ཀར་སྤོད་ལུགས་ཅི་བདེ་བྱས་ལ་འདུག། །རང་ཁ་མའི་རྣམ་ཉོག་དང་སྒྲིང་བ་ཅི་ཞུར་ཡང་སྟོས་བཙུགས་བསྐྱར་མི་བྱ་བར་གང་དགར་བཏང་། ཡིད་བྱེད་གྱི་རྗེས་སུ་ཡང་མི་འབྱང་། སེམས་དུམ་རེ་ཡོངས་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བབྱང་ཞིང་བཏྱག་དབྱེད་མི་བྱ། ནམ་བྱན་གྱི་ཆེ་བསྒྲོམ་རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱ་བྱེད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐ་མལ་བཙུགས་མེད་དེ་ཀར་བསྐྱར། ཟ་ཉལ་འཆག་གསུམ་ཡང་སྟོ་བྲལ་གྱི་ངང་ནས་བྱ་ཞིང་གཞན་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་བྱ། གཏོར་མ་དང་གསོལ་འདེབས་ཉུང་བད་ཅམ་རེ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་དགོ་སྟོར་ཐམས་ཅད་བཞག་ལ་སྐྱ་བ་བཙད། ཉལ་བའི་ཆེ་ཡང་ཐ་མལ་བཙུགས་མེད་ཟང་མར་ཉལ། དེ་ལྟར་ཞག་འགའི་བར་དུ་ཡིད་བྱེད་ཐམས་

༡

དག་པོ་ལྟར་ལྟར་

༢

ཅད་ཐོར་ལ་རང་ཁར་འདུག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་ཉམས་བཟླ། བཟང་ཞེན་གྱི་འཇིན་པ་གྲོལ་ངན་རྟོག་གི་འབྱུང་པ་བཟང་ནས་ཐམས་ཅད་སྒོམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་ཤེས་ཐག་ཚད་པ་སྐྱེས་ན། ཐ་མལ་གྱི་སེམས་གང་འདུག་ཅི་ཤར་
 སྐྱེ་འགག་མེད་པ་སྤང་སྤང་མེད་པ་བྲལ་ཐོབ་མེད་པ། ཡེངས་མ་ཡེངས་དྲན་མ་དྲན་སྟོང་མ་སྟོང་རྟོགས་མ་རྟོགས་མེད་པར་རང་བྱུང་རང་དག་རང་གྲོལ་བཟང་ཐམས་ཅད་སྒོམ་གྱི་རང་བཞིན་སྒོམ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ངོ་
 སྤྲད་ལ་ཞག་ལྡ་ཅམ་འབྲམས་སུ་བཅུག་ཅིང་སྐབས་རེ་ཅམ་སྒོམ་མིན་པའི་སེམས་བཅལ་དུ་འདུག་གོ། །ལྡ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒོམ་ཁོར་ཡུག་དེས་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་བསྟེ་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དུམ་རེ་ཡེངས་ན་ཡང་
 རྗེས་ཤེས་དྲན་པས་ནམ་ཟིན་གནས་ལུགས་དེ་རིག་པས་ཚོག། །དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་མོའི་ཁོར་ཡུག་དེ་མཚན་མོར་བསྟེ་ཞིང་གཉིད་དང་མི་ལམ་དུ་བསྐྱངས་ན་མཚོག་ཡིན། དེ་མིན་འབྱུང་ཡང་སད་མ་ཐག་རྗེས་ལ་གནས་
 ལུགས་རིག་པས་ཚོག། །གཞན་མཚན་བཅས་དང་ཡིད་བྱེད་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་ཞག་ལྡ་རེ་ཅམ་བཞག། །ཡང་ཞག་རེ་ཅམ་གང་བདེར་ངལ་གསོ། །ཡང་ཞག་བདུན་རེ་བཅུ་རེ་ཅམ་དུ་ལ་བསྐྱར་རེ་དང་ངལ་གསོ་རེ་སྟེལ་ལ་
 གནས་ལུགས་གྱི་རྟོགས་པ་དེས་ཉིན་པར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མ་སོང་བར་དུ་ལ་བསྐྱར། ཉིན་པར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སོང་ནས་མཚན་མོ་རིམ་གྱིས་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ལ་བསྐྱར་འདི་ལ་སྒོམ་ཁོར་ཡུག་གི་མན་ངག་ཀྱང་ཟེར། མཉམ་མེད་

ཕྱག་ཆེན་
ལྷ་གཙུག་
ཁྲི་ལྷ་

༡༡། །དྲགས་པོའི་གའ་པ་མདོན་ཕྱང་གི་དགོངས་པ་གནས་ལྷགས་རྗེན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བོགས་འདོན་ཡིན་པས་མན་ངག་འདི་གནད་འཆ་མས་ཟོས་ན། གཉུག་མ་བཟང་ཞེན་ཅན་གྱིས་ལོ་མང་དུ་བགྲོད་དགོས་
པའི་རྟོགས་པ་ཞག་འགའ་ལ་བགྲོད་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིས་ཀྱང་བོགས་མ་ཐོན་ན་རེ་ཞིག་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དགོ་སྟོར་སྟོང་ལྷགས་སྒར་བཞིན་བྱའོ། ༥ །ལྷ་པ་ལམ་སྟེར་སྟོང་པའི་སྟོན་ས་རྩ་ལ་སྟོང་བ་ལ་བདུན། ལམ་
སྟེར་གྱི་དུས་དང་སྟོང་པ། རྣམ་རྟོག་ལམ་སྟེར། ཉོན་མོངས་ལམ་སྟེར། ལྷ་འདྲེ་ལམ་སྟེར། ལྷག་བསྐལ་ལམ་སྟེར། ར་ཆ་ལམ་སྟེར། འཆི་བ་ལམ་སྟེར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྟོམ་ངོ་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་ཤར་ནས་ཆེ་འདིའི་སྒར་
ཤས་ལ་སོང་བ་དང་། རྟེན་དྲག་པོ་དང་འཕྲད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་བག་ལ་ཉལ་ངོ་མ་ཤེས་འོང་བའི་དུས་དང་། མདོར་ན་དགོ་སྟོར་གྱི་རང་ལྷགས་སུ་ལམ་དུ་སྟོང་དཀའ་བའི་འཁྱུ་འཕྲིག་གི་འཛིན་པ་ནམ་གུང་གི་དུས་དང་།
དབེན་པའི་གནས་སུ་སྟོམ་ཁོར་ཡུག་ཤར་ན་དེ་བཟོན་ཞིང་བོགས་དབྱུང་བ་ལ་སྟོང་པ་བྱ་བའི་ཆེ་གོང་གི་རྟེན་དང་འཁྱུ་འཕྲིག་གུང་བའི་དུས་རྣམས་སུ་ལམ་སྟེར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྒར་སྟེང་ལམ་སྟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོ་བལ་
གནས་ལྷགས་སྟོང་བ་དོར་ནས་གཉོན་པོ་ཅན་གྱི་ལམ་སྟེར་བསྟོམ་པ་དོན་མིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་བྱ་བའི་དུས་ནི་མཉམ་རྗེས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་གྱུར་ནས་བྱ་ལ། སྟོང་པ་ནི་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ནས་སྟོས་བཅས། སྟོས་མེད།

ལྟ་ཆེན་
ཉམ་བུ་
ལྟ་བུ་
ལྟ་བུ་

༡༡། །རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་དྲན་པས་སྒྲོང་བ་ཡང་མིན་པར། རྟོག་པ་དེ་ངོ་ཤེས་ཅམ་ནས་རྟོག་པ་དེ་ཀ་ལ་སྒྲོམ་གྱི་ངོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཅི་ལྟར་འདུག་པ་དེ་ལ་སྒྲོན་དུ་མི་བབྱང་། ཆེད་དུ་མི་དགག། །རྗེས་སུ་ཡང་མི་འབྲང་བར་
དེ་ག་ལ་སྒྲོས་མ་བཅོས་པར་གསལ་ལེ་ཡེ་རེ་སྟོང་དེ་གྲུ་ཡངས་སང་ངེ་བཞག་པས། རྟོག་པ་གང་ཤར་དེ་ཉིད་སྤང་སྤང་དགག་སྒྱུ་བ་བཅོས་བསྒྱུར་མི་དགོས་པར་སྒྲོམ་དུ་ལྷང་གིས་འཆར་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་ལམ་དུ་སྒྲོང་
བ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲོང་དུ་མ་གྱུར་པས་རྣམ་རྟོག་གི་གཡོ་བ་དྲག་པོ་རྣམས་དང་པོར་མི་བདེ་ཁར་རེ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་ངང་ངམ་ཤུགས་གྱིས་ལམ་དུ་ཡོངས་ལ། རིམ་གྱིས་སྒྲོང་དུ་གྱུར་ནས་མཐར་ཐོག་བཅོས་པ་ཅམ་གྱིས་ལམ་དུ་
བསྐྱང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཏི་ལྷག་ །ང་རྒྱལ། ལྷག་དོག་ལྷ་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲེས་པའི་ཆེ་དེ་ངོས་བབྱང་སྟེ། དེ་དགག་ཀྱང་མི་དགག་རྗེས་སུ་ཡང་མི་འབྲང་བར་ཉོན་མོངས་
པ་དེ་ཀ་སྒྲོས་མ་བཅོས་པར་གསལ་སིང་ངེ་བར་གྲུ་ཡངས་སང་ངེ་བཞག་པས་སྒྲོམ་དུ་འཆར་ངོ། །སྐབས་རེ་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་སྒྲིན་སྟེ་རྩེ་རྩེ་ནང་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པའི་ཆགས་ཡུལ་སྤང་ཡུལ་ལ་སོགས་སྤར་
ལས་མངོན་ཆོན་ཆེ་བ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་ལ། སྒྲེས་པ་དང་སྤར་བཞིན་བསྐྱེད་ངོ། །གཏི་ལྷག་ལ་གཏིད་བློ་བའི་སེམས་དེ་ངོས་བབྱང་ལ། གཏིད་ཐེབས་ཐེབས་ཡོང་བའི་ཆེ་དེ་ཀའི་སྟེང་དུ་

ལྷ་ཆེ་

ལྷ་ཆེ་

ལྷ་ཆེ་

༡༡། །དེ་ལུན་བསྐངས་པས་ན་ཆ་སྟོང་མི་དགོས་པར་སྟོམ་དུ་འཆར་ཞིང་བོགས་ཐོན་ནོ། །ནད་སྒྲ་དབབ་ན་སྒར་དང་འདྲ། གཞན་ཡང་ན་མཁན་གཟེར་མཁན་སྟོང་མཁན་གྱི་བདག་འཛིན་ཅད་གཅོད་པ་དང་། རོ་བོ་
རོས་བབྱང་མེད་པའི་ངང་ལ་མ་བཅོས་པར་འཛོག་པ་སོགས་ཀྱང་བྱའོ། །འདིར་རོ་སྟོམས་པས་སྒན་དབྱད་སྒང་བར་བཞེད་ཀྱང་རང་གི་ནད་དགོ་སྟོར་དུ་འབྱེར་བ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཏེན་ལ་ཞི་མ་ཞི་མེད་པར་
སྒྲན་འཆོས་མི་བྱའོ། །བདུན་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་ཆེ་གང་བྱུང་ལ་རྒྱུན་ཅི་བྱུང་ལམ་དུ་འབྱེར་ནས་གོམས་པར་བྱས་ལ། འཆི་ཁའི་ཆེ་ཐེམ་རིམ་རིམ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཤར་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ཙམ་བྱས་ལ་རེ་དོགས་དང་དགག་
སྒྲུབ་གྱི་ཁུ་འཕྲིག་མི་བྱ་བར་གང་ཤར་ཤར་དེ་ཀ་ལ་སྟོས་མ་བཅོས་པར་གསལ་རྗེན་ལྟར་དེ་བསྐྱངས་པས། ཐེམ་རིམ་རྗོགས་པའི་རྗེས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བ་དང་ལམ་དུ་བསྐྱངས་པའི་འོད་གསལ་དེ་མ་བྱ་
འདྲེས་པས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པའམ། ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའ་འདྲེས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱ་བར་བཤའ་ཅིང་། གལ་ཏེ་གོམས་པ་ཆུང་བས་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱང་། བར་དོ་དང་སྐྱེ་བའི་ལམ་སྐྱེར་སྒར་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་རང་
དབང་ཐོབ་པར་བཤའ་དོ། །ལམ་སྐྱེར་འདི་དག་མཉམ་མེད་དུགས་པོའི་གསུང་རབ་ལས་འཕྲོར་བྱར་གསུངས་ཞིང་རྒྱུན་སྒྲུང་ཅི་བྱུང་ཅི་ཤར་ཤུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འབྱེར་ནས་རོ་སྟོམས་པ་ལ་དོན་ཆང་ཡང་། ཕྱིས་སྒྲུབ་བརྒྱད་པ་

ནམས་གྱིས་ལམ་ཁྱེར་དུག་དམིགས་བསལ་དུ་སྤྱོད་བ་རྩལ་སྤྱོད་དུ་ལེགས་པ་འདུག་ཅིང་། སློ་རིགས་པལ་ཆེར་ལ་བྱད་ཆེ་བར་སྤང་བས་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་པ་སྟེ་མིང་གཞན་རོ་སྟོམས་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ། །དུག་པ་རྟོགས་པ་
 འཆར་ཚུལ་བོགས་འདོན་དང་བཅས་པ་ལ་ལྷ། འཆར་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར། ཅེ་གཅིག་བོགས་འདོན་དང་བཅས་པ། སྟོས་བྲལ་བོགས་འདོན་དང་བཅས་པ། རོ་གཅིག་བོགས་འདོན་དང་བཅས་པ། སྟོམ་མེད་བོགས་
 འདོན་པ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཅིག་ཆར་བའི་རིགས་ལ་དང་པོར་གནས་པའི་དུས་སམ་རོ་སྤྱད་དུས་ནས་ཅེ་གཅིག་ཙམ་དང་སྟོས་བྲལ་མན་དང་རོ་གཅིག་མན་དང་སྟོམ་མེད་སྤྱིན་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱོད་བ་སོགས་
 སྟོ་ཆོགས་པ་ཡོད་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་བརྟན་ནོ། །ཐོད་ཀྱིས་བ་ལ་ནལ་འབྱོར་བཞི་སྡེ་མ་མ་བརྟན་པར་སྤྱོད་མ་ཐོས་གྱིས་སྤྱོད་ལ། སྤྱོད་པ་མི་བརྟན་པར་འཕེལ་འགྲིབ་ཆེ་བས་མཆམས་ལ་རྒྱན་དུ་གནས་ཤིང་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྟོམས་
 ན་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ལ། ཆེ་འདིར་སྟོམ་ཡུན་ཐུང་ན་རྟོགས་པ་གཤམ་པར་དོར་འཆར་བར་བཤད་དོ། །རིམ་གྱིས་པ་ལ་ནལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་པས་འཆར་ཞིང་སྡེ་མ་བརྟན་ནས་སྤྱོད་མ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་ཡང་
 བརྟན་ཏེ་སྤྱོད་རུས་བསྤྱོད་པ་གལ་ཆེའོ། །ཐོད་ཀྱིས་བ་དང་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་ཀྱང་སྟོམ་ལ་མོས་གུས་དང་སྟོམ་ལ་སྤྱོད་རུས་བསྤྱོད་ན་ཅིག་ཆར་བ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཆོགས་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། རིགས་གསུམ་པོ་

ལྷན་ཆེན་
ལྷན་པོ་
ལྷན་པོ་
ལྷན་པོ་

༡༡། །སོ་སོ་ལའང་སྒོ་ཅུ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བས་སྒྱེ་ལུགས་མ་དེས་པ་སྒྲ་ཚོགས་འོང་བར་འདུག་པས། རྣམ་འབྱོར་བཞི་རིམ་གྱི་བཤམ་ཆོད་ཐམས་ཅད་ཁྲིགས་གྱིས་འགྲིགས་པ་རང་གི་དེས་བབྱང་མི་སྣང་ལ། འོན་
ཀྱང་རིམ་གྱིས་པ་ལ་རིམ་ཅན་དེས་བབྱང་དུ་འཆར་བའི་ཚུལ་བཤམ་ན་མ་དེས་པའི་འཆར་ཚུལ་ལའང་དགོ་སྒྲོར་གྱི་གནས་སྐབས་དང་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཤམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅེ་གཅིག་གི་རྣམ་
འབྱོར་ལ་གོམས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། གསལ་སྟོང་བདེ་ཉམས་དང་བཅས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོང་དཀའ་བ་ཙམ་ནས་ནམ་སྒོམ་སྒོམ་འོང་བའི་བར་ཅེ་གཅིག་ཆུང་དུ། དེས་མ་བསྒོམས་
ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་དེར་འགོ་ཞིང་བསྒོམས་པའི་ཆེ་བརྟན་པོ་འོང་བ་ཅེ་གཅིག་འབྲིང་། མཉམ་རྗེས་དང་སྟོད་ལམ་བཞི་དང་ཉིན་མཆན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་གསལ་སྟོང་གི་ངང་དུ་ཆམ་གྱིས་འགོ་བ་ཅེ་གཅིག་ཆེན་
པོ་འོ། །དེ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་མ་ཕྱིན་དབྱེ་བ་དུག་གིས་བྱེད་དེ། སེམས་གསལ་སྟོང་དེ་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཡིད་ཆེས་གྱི་དེས་ཤེས་རྟོན་ན་ཅེ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་མཐོང་། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་གནས་ཀྱང་དེས་ཤེས་གྱི་
འགྲིག་མ་ཆུད་ན་ངོ་བོ་མ་མཐོང་། གསལ་སྟོང་དེའི་ངང་ལ་ཉིན་མཆན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འགོ་ན་ཅུ་ཆེ་གསུམ་། དེས་འཛོག་འོང་ན་ཅུ་ཆེ་མ་རྗེས་། རྟོག་སྣང་ཤར་ཆད་དཀ་པས་བེན་ཙམ་ནས་སྣང་མ་དགོས་པར་སྒོམ་དུ་འགོ་ན་

༡

དགའ་བཤེས་པ་

༢

ནམ་ཉིག་སྒྲིམ་དུ་ཤར། ནམ་ཉིག་བཀུག་ནས་བསྒྲིམ་དགོས་ན་མ་ཤར། ཆོས་བརྒྱད་ལས་སྒོ་ལོག་པ་སོགས་ཀྱི་དོད་ཀྱིས་ཐོབ་ན་ཡོན་ཏན་སྒྲིམ། སྒོ་ལས་སྤྱི་མི་རུང་བ་སོགས་འདུག་ན་མ་སྒྲིམ། རྗེས་ཤེས་སྤྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲིེ་ཞིང་གཞན་པར་ཀྱི་སྒོན་ལམ་བཏབ་ན་གཟུགས་སྤྱི་སེམས་ཐོན་ཐེབས། སྒྲིང་རྗེ་སྒྲིེ་དཀའ་ན་མ་ཐེབས། རྗེས་ཤེས་སྤྱི་རྒྱ་འབྲས་སྤྱི་རགས་ལ་མི་སྤྱི་བའི་འཕྲིག་ཚུད་ན་ཀུན་རྗེ་བ་ལ་རང་བྱུང་ཚུད། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཉིན་འབྲེལ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་ན་མ་ཚུད་པའོ། །དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཚུང་དུ་འདྲི་དུས། སེམས་གསལ་སྒྲིང་བདེ་ཉམས་དང་བཅས་པའི་མཉམ་བཞག་ངེས་བཟུང་ཅན་ཡོད་ཅིང་ཉམས་དེའི་ངང་ནས་ཉིག་སྒྲིང་འཆར་བའི་ཆེ་རང་དུངས་རང་གོལ་དུ་འགོ་ཞིང་སྒྲིམ་ཡིན་སྒྲིམ་དུ་སྒོས་བྱས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་འོང་། རྗེས་སྒྲིང་དུ་དགའ་སྒོ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་བ་པལ་ཆེར་ཨ་འཐས་སྤྱི་འཆར། རྗེས་ཤེས་སྤྱི་བྱུང་པས་ནམ་ཟིན་གསལ་སྒྲིང་གི་ཉམས་དང་བཅས་ཉེ་སྒྲིང་བ་དང་སེམས་སྒྲིང་ཡིན་སྒྲིམ་པའི་འཛིན་སྒྲིངས་འབྱུང་། མི་ལམ་གསལ་དུངས་ཐོན་ཅམ་ལས་བྱུང་ཆེར་མི་འོང་། འགའ་ཞིག་ལ་མི་བྱངས་མང་ལ་ངེས་བཟུང་ཚུང་བའོ། །ངེས་མཉམ་པར་འཛིན་དཀའ་ཞིང་སྒྲིམ་མི་འོང་བ་འདྲ་སྒྲིམ་པའང་འབྱུང་། འཕེལ་འགྲིབ་ཆེ་མོས་གྱས་དག་སྒྲིང་སྒྲིང་རྗེ་ནམས་སྒྲིའོ། །རྩེ་གཅིག་འབྲིང་གི་དུས་གསལ་སྒྲིང་བདེ་ཉམས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིམ་དེ་ནམ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བཟན་པོ་འབྱུང་ཞིང་ངེས་མ་བསྒྲིམས་ཀྱང་

ལྟ་ཆེན་
ལྟ་བུ་
ལྟོ་
ལྟོ་

༡༡། །དེའི་ངང་དུ་ཆམ་གྱིས་འགོ། ཉམས་དེའི་ངང་ནས་ཉོག་སྒྲིང་འཆར་བ་སྒྲར་བས་ཉུང་ཞིང་གང་ཤར་རང་དུངས་སུ་འགོ། རྗེས་སྒྲིང་དུ་གསལ་སྒྲིང་གི་ཉམས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་བ་གྲུ་ཡངས་སང་དེ་བ་འབྱུང་། དེས་
ཨ་འཐས་སུ་འང་འཆར། རྗེས་ཤེས་སུ་ནམ་དུན་སྒྲིང་དུ་ཆམ་གྱིས་འགོ། མི་ལམ་དུ་ཉམས་དེས་དེས་སྒྲིབ་དེས་མི་སྒྲིབ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་གངས་ཉུང་དུ་འགོ་བ་འོང་། སྒྲིམ་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲེའོ། །ཅེ་གཅིག་ཆེན་པོའི་དུས་གསལ་
སྒྲིང་བདེ་ཉམས་དང་བཅས་པ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འཆར་ཞིང་། ནམ་ཉོག་ཐམས་ཅད་དེའི་ངང་དུ་ཐིམ་རྗེས་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་དེའི་ངང་དུ་སོང་མི་ལམ་པལ་ཆེར་ཡང་དེའི་ངང་དུ་ཆུད་དེ། བཟང་ཞེན་གྱི་འཛིན་པ་དང་བཅས་
པའི་དེས་ཤེས་ལ་སེམས་བདེ་སྒྲིང་རིག་སྒྲིང་ནམ་ཉོག་གསལ་སྒྲིང་སྒྲིང་བ་སྒྲིང་སྒྲིང་སོགས་གྱི་སྒྲིང་ཉམས་དང་། ཐམས་ཅད་མི་ལམ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་སོགས་གྱི་སྒྲིང་བ་མང་པོ་འཆར། ཟག་བཅས་གྱི་ཡོན་ཏན་འགའ་རེའང་
སྒྲེ། སྒྲིམ་འདི་བས་བཟང་བ་མེད་སྒྲིམ་པ་འོང་ཞིང་མོས་གྲུས་སོགས་སྒྲེའོ། །དེ་ཡང་ཅེ་གཅིག་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་རི་མཆམས་དང་འདག་སྒྲར་དང་སྒྲ་བཅད་ལ་བཙོན་པར་བྱ། གྲིབ་ལ་འཛེམ་ཞིང་གྲིབ་པོག་ན་གྲིབ་སེལ་བྱ།
བྱིང་གོད་བྱང་ན་སྒྲིན་བསལ་བ་དང་ངོ་ལྟ་བྱ། ལྷགས་ན་སྒྲིག་བཤགས་བྱ་ཞིང་སྒྲ་མ་ལ་དབང་ལྷ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་མང་དུ་སྒྲང་། ཆོགས་འཁོར་དང་མཆོད་འབུལ་དང་སྒྲིན་གཏོང་བྱ་ཞིང་སྒྲ་མ་དང་མཆོད་གོགས་ལ་

ལྷ་ཁྱེ་བཙུག་ཏུ་ཕྱིན་ཆེ་ཞིང་སྒྲུ་མ་དང་མཆེད་གྲོགས་ལ་ཁྱེ་མི་འདོད་པ་དང་ལོག་ལྟ་སྒྲེས་པ་བྱུང་ན་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཡིན་པས་སྐབས་འགྲོ་བུ། སྒྲོ་ཤས་ངེས་འབྱུང་མོས་གྲུས་དག་སྒྲུང་སྒྲིང་རྗེ་རྣམས་ཅེས་ཕྱུང་སྟེ་
བསྒྲོམ། ཞག་འགའ་བྱུང་དུ་བ་བསང་བྲས་ལ་སྒྲོན་བཙུག་ཤིང་བསྐྱུང་བ་དང་ལུས་སྒྲོང་ཅི་རིགས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྒར་བ་ཤད་པའི་སྒྲོང་ཐབས་ལྟར་འཇུར་བྱ་ནམ་བཟུང་བྱ་གིས་ཅེ་གཅིག་དུ་སྒྲོང་། རྟོག་
དཔྱེད་ཀྱི་གོ་ཡུལ་དང་མི་རྟོག་པའི་གནས་པ་དང་སྒྲོང་བའི་ཉམས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་ཤས་རྣམས་སུ་མ་ཞོར་བར་བུ། ཉམས་བཟང་བ་ལ་དགའ་ཆོར་གྱི་ཞེན་འཛིན་དང་། དན་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་སྒྲོན་བལྟས་མི་བུ།
གང་ཤར་ཡང་སྒྲུང་སྒྲུང་མེད་པར་འཛིན་མེད་བཙུག་མེད་དུ་སྒྲོང་། ཉམས་འཐུག་ན་ཉམས་དང་ཕྱལ་ཉིང་ར་བསྐྱེད་ལ་ཤེས་པ་སོ་མ་ཡང་ཡང་སྒྲོང་། སྐབས་སུ་སྐབས་བརྒྱད་གོང་མས་སྐབས་ཚུགས་བཟུང་བའི་རྣམ་ཐར་དང་།
རྟོ་རྗེའི་མགྱུར་ལ་སོགས་པ་ཡང་བལྟས་ཉིང་ར་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་སྒྲོབས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུངས་པས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་སྒྲོང་དུ་འཇུག་པ་སྒྲོང་།
ཞིང་རྟོགས་ཉི། རྣམ་རྟོག་གསལ་སྒྲོང་དང་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་སྒྲོང་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཐག་ཆོད་པ་དང་། སེམས་སྐྱེ་མེད་རང་རིག་དང་རང་གྲོལ་དུ་རྟོགས་ཉི་ཅེ་གཅིག་གི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྟ་བུ་

ལྟ་བུ་

ལྟ་བུ་

༡༡། ཅིས་ཀྱང་བོགས་མ་བྱུང་ན་ཞེན་པ་གསུམ་བཏང་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཏུ་ཞེན་པ་བཏང་བ་ནི། ཆེ་འདིའི་སྟོས་ཐག་བཅད། མི་ཁྱུ་ནས་བྱད། འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྲི་བ་བཏང་། དག་གཉེན་གྱི་ཆགས་སྤང་དང་ལུས་སྦྲ་མ་ལ་
དབུལ། བྱང་པོའི་གཅེས་འཇིན་སྤང་ཀྱ་སུ་ལུའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱ། ལོངས་སྦྱོད་ལ་ཞེན་པ་བཏང་བ་ནི། རོར་རྩ་ས་ཅི་ཡོད་པ་སྦྲ་མ་མཉེས་པའི་འབུལ་བ། ཡི་དམ་ལ་སོགས་མཉེས་པའི་མཆོད་གཏོར་དང་ཆོགས་འཁོར། རྩི་རྩི་
སྦྱན་མཉེས་པའི་སྦྱོང་དག་བྱས་ལ། སྦྱིད་འདོད་ཟ་འདོད་འབྱོར་འདོད་ཀྱི་འཇོམ་ཤ་སྦྱོས་བཏང་། སྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་བྱད་དུ་བསད། སྤར་བཤའ་པའི་རི་དྲགས་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་ཞིང་ཆགས་སྤང་དང་གཡེང་
བ་ཅན་གྱི་གནས་པ་ལུལ་སོགས་སྤང་། ཅིས་ཀྱང་སྤང་མ་ཚུགས་ན་ལོ་ཤས་སྦྱ་བཅད་བྱ། ཉིང་རེ་འཇིན་ལ་ཞེན་པ་བཏང་བ་ནི། དག་འཁྱེད་སྦྱོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བཟང་ཉམས་ཐམས་ཅད་གཏོང་། གནས་ལུགས་གང་ཤར་
ལ་བཟང་ངན་མེད་པར་ཐག་བཅད་དེ་ལ་བསྒྲ། ཤེས་པ་ཉམས་དང་བྲལ་བའི་རྩིན་པ་རྣལ་མ་བསྐྱང་བས་རིམ་གྱིས་བོག་ཐོན་ཏེ་ཅི་ཞིག་ན་ཉམས་སྦྱོང་དེ་དག་ནས་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་འཇིན་ཞིག་སྟེ། སེམས་གྱི་ངོ་
བོ་སྦྱེ་འགག་གི་སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་ཏེ་སྦྱོས་བྲལ་གྱི་རྟོགས་པ་འཆར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱོས་བྲལ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྟོག་སྤང་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་སྦྱེ་འགག་གི་སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་ཀྱང་སྦྱོང་བར་འཇིན་པའི་

༡

དགའ་བོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

༢

དེས་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་འབྲིས་དང་མ་བྲལ་ཞིང་འཁོར་འདས་ལ་རེ་དོགས་ཡོད་པ་སྤྱོད་བྲལ་ཆུང་དུ། སྤྱོད་འཛིན་དེས་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་འབྲིས་དག་ཀྱང་སྤྱང་ཐོག་ཏུ་རེ་དོགས་འོང་ཞིང་སྤྱོད་འདོགས་མ་ཆོད་པ་སྤྱོད་བྲལ་འབྲིང་པོ།
 སྤྱང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་འཛིན་དེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་གྲོལ་ནས་རེ་དོགས་དང་བྲལ་ཞིང་སྤྱོད་འདོགས་ཆོད་པ་སྤྱོད་བྲལ་ཆེན་པོ་འོ། །སྤྱོད་བྲལ་མཐར་ཕྱིན་མ་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱོད་བྲལ་དུ་མཐོང་བ་ལ་དེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་གྲོལ། སྤྱོད་ཆོར་མཁན་པོའི་རྩ་བ་ཆོད་ནས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ངང་དུ་བྱལ་གྱིས་སོང་ན་སྤྱོད་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་མཐོང་། སྤྱོད་འཛིན་ཉམས་ཀྱི་དྲི་མ་དེས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་མ་དག་ན་ངོ་བོ་མ་མཐོང་། རེ་དོགས་དང་སྤྱོད་འཛིན་གྱི་ཆ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཐ་མལ་ཤེས་པ་སྤྱོད་བྲལ་དུ་སྤྱོད་འདོགས་ཆོད་ན་རྩ་བ་མ་རྫོགས། རང་བཞིན་སྤྱེ་མེད་དུ་ཤེས་ཀྱང་སྤྱང་ཐོག་ཏུ་རེ་དོགས་འོང་ཞིང་སྤྱོད་འཛིན་གྱི་འབྲིས་མ་སངས་ན་རྩ་བ་མ་རྫོགས། རྟོག་སྤྱང་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་འགྱུ་སྤྱོད་སྤྱང་དུ་རང་ངོ་ཤེས་ནས་རྗེས་སྤྱང་དུ་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུར་འཆར་ན་ནམ་རྟོག་སྒྲོམ་དུ་འགྲ། དེ་མི་འཆར་ན་མ་འགྲ། ཐབས་ལམ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཏེ་གྲུབ་པའི་རྟོགས་དང་རྟོགས་པ་འབྲེལ་ན་ཡོན་ཏན་སྤྱེས། གྲུབ་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱང་ཆ་མ་ཐོན་ན་མ་སྤྱེས། སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་མ་འགགས་པའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་རྗེ་སྤྱེས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྤྱོན་ལམ་གྱི་

ལྟ་ཆེན་

ཉེར་དུ།

ལྟ་ཆེན་

༡༡། ཁྱེན་འབྲེལ་རྗེས་ཤེས་སུ་སྒྲིག་ན་ག་བྲགས་སྒྲིའི་ས་བོན་ཐེབས། སྟོང་རྗེ་སྟེ་དཀའ་ཞིང་ཐབས་ཁྱེན་འབྲེལ་མི་སྒྲིག་ན་ས་བོན་མ་ཐེབས། སྟོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཤར་ནས་ངོ་བོ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་ཡང་རྒྱེན་གྱིས་
ཅིར་ཡང་སྒྱུར་བར་གོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ལ་རང་བྱུང་ཚུད། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཁྱེན་འབྲེལ་མ་གོ་བར་སྟོང་འཛིན་གྱི་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་རང་བྱུང་མ་ཚུད་དོ། །དེ་ལ་སྟོས་བྲལ་ཚུང་དུ་འི་དུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ་འགག་གནས་
གསུམ་གྱི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ལ། རྗེས་ཤེས་སུ་བྲན་པས་མ་བེན་པའི་དུས་དག་གཉིན་ཆགས་སྒྲུང་གི་འཛིན་པ་ཨ་འཐས་འབྱུང་ཞིང་གཉིད་དང་
མི་ལམ་པལ་ཆེར་ཡང་འབྱུང་བར་འབྱུང་། དགོ་སྟོར་མཐོ་དམན་ཆེ་ཞིང་སྒྲ་མ་མཆེད་གོགས་དང་དགོ་སྟོར་ལ་རེས་དད་པ་དང་རེས་ཤེས་རེས་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་བ་སྟིད་དོ། །སྟོས་བྲལ་འབྲིང་གི་དུས་སྟོང་འཛིན་ཉམས་ཀྱི་
དེ་མ་དེ་དག་ནས་གང་ལ་ཡང་ཞེན་པ་དང་བྲལ། རྣམ་རྟོག་གི་རྩ་བ་ཆོད་པས་འགྲུ་ཐོག་ཏུ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་སྒྲུང་ཐོག་ཏུ་ཨ་འཐས་ཀྱི་རེ་དོགས་དུམ་རེ་འོང་། རྗེས་ཤེས་དང་མི་ལམ་གྱི་ཆེ་འབྱུང་མ་འབྱུང་སྒྲ་ཆོགས་
འབྱུང་། དགོ་སྟོར་དང་སྒྲ་མ་མཆེད་གོགས་ལ་ཡང་དད་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ལ་སོགས་མཐོ་དམན་དུམ་རེ་འབྱུང་། རེས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་རྒྱ་མེད་དཔྱལ་བར་སྟེ་རྒྱ་མེད་དམ་སྙམ་པའང་འོང་དོ། །སྟོས་བྲལ་ཆེན་པོའི་དུས་འཁོར་

༡

དགའ་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་བ་ཆོད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་དོགས་མེད་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དེ་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་ཀྱི་བདེ་མི་བདེ་མེད་པར་སྤྲུལ་གྱིས་འགྲོ། སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་

༢

ཞིང་བདག་མེད་པར་འཆར། རྗེས་ཤེས་སུ་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་དག་པའི་ཤེས་པ་དྲངས་སིང་རེ་བ་འབའ་ཞིག་ཅུང་མི་འོང་ཡང་རིག་སྟོང་སྟོང་གི་ཉམས་བཟང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཉིན་པར་གྱི་སྒྲོམ་ལ་རྒྱན་
 ཆད་མེད། འོན་ཀྱང་དྲན་པས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བེན་པ་ཅུང་མི་འོང་བས་བཟུང་དྲན་རེ་ལ་སྟོས་དགོས་ཤིང་། མི་ལམ་དུ་འབྱུང་བ་རང་མཆོན་པ་དུམ་རེ་འོང་། རེས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་རྒྱ་མེད་དཔྱལ་བར་འགྲོ་རྒྱ་མེད་
 གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་སྙམ་པའང་འོང་། གཏིང་ཟབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གོ་ཞིང་སེམས་ཉིད་སྒྲ་མར་འཆར་སྟོང་བ་དག་སྒྱུར་གྱི་གོགས་སུ་འགྲོ། གང་ལ་ཡང་ཞེན་པ་ཅུང་ཆོས་བརྒྱད་ལས་སྒྲོ་སྒྲོག། འོན་ཀྱང་ད་
 བེ་སྒྲ་མ་མི་དགོས་སྙམ་པ་དང་ད་རྒྱལ་དང་སྒྲོམ་སེམས་དང་གཞན་ལ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་སོགས་འབྱུང་དོགས་ཡོད་དོ། །སྒྲོས་བྲལ་གསུམ་གྱི་ཆོ། ཞེན་པ་གསུམ་བཏང་རི་ཁྲིད་ཤིན་ཏུ་དབེན་པ་བཏེན་ཞིང་སྒྲ་བཅད་དང་
 འདག་སྒྱུར་ལ་ནན་ཏན་བྲ། གཏོར་མ་དང་སྒྲ་མའི་གསོལ་འདེབས་ཅམ་མ་གཏོགས་མཆོན་བཅས་ཀྱི་དག་སྒྱུར་རྣམས་རེ་ཞིག་དོར་ནས་དྲན་པ་ལ་ཅིས་སུ་བྱ་ཞིང་ཡོངས་མེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་གལ་ཆེ། སྐབས་སུ་མཆོད་སྦྱིན་

ལྟ་ཆེན་

སྐུ་མ་ཆུ།

ཁྲི་ལྟ་

༡༡། །སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་བསགས་པ་དང་། སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་མཆེད་གོགས་ལ་དག་སྒྲ་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་ཞིང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་བསམ། སྒྲ་མ་དང་མཆེད་གོགས་རྟོགས་དོན་ལ་ཟབ་མོའི་སྒྲིང་མོ་བྱ་བ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་པའི་རྗེ་རྗེའི་མགྲུར་བལྟ་བ་དང་དབྱངས་སྤྱ་སྒྲིང་བ་སོགས་བྱ། སལ་ཆེར་དུ་བྲན་པ་རྒྱན་ཆགས་ཀྱིས་མ་ཡེངས་པ་ཉིད་གལ་ཆེ་ཞིང་དམིགས་བཅས་མང་ན་མི་དགལ། ཡང་བདེ་ཤས་རྒྱང་ཞིང་འགོ་འདོད་དང་བ་འདོད་དང་སྒྲིང་མི་དགའ་བ་སོགས་བྱུང་ན་ཐབས་ལམ་འབར་འཇག་དང་མཆོག་གི་གཏུམ་མོ་དང་ལུས་སྒྲོང་སོགས་ཅི་རིགས་བྱའོ། །སྒྲོས་བྲལ་ཆེན་པོར་ལོར་བསྐྱངས་ཀྱང་བོགས་མ་ཐོན་ན་ཞེན་པ་གསུམ་གཏོང་བ་དབང་ཁུ་བ་ཉམས་ཆགས་བཤགས་པ་སོགས་བྱ་ཞིང་རྟོགས་པ་འཕེལ་བར་གསོལ་བ་གདམས། རང་ཡི་དམ་དུ་བསྒྲོམས་ལ་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་ཞིང་དེ་སེམས་སྤྱ་ཐག་བཅད་ལ་སྒྲོས་བྲལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བདེ་སྒྲིང་དང་འཁོར་བའི་གནས་རྩལ་དང་སྤྱང་འདས་ཀྱི་གནས་རྩལ་རྣམས་བསམ་ཞིང་སྒྲོས་བྲལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག། །རེས་རི་བོའི་རྩེར་སྤྱིན་ལ་སྒྲོས་བྲལ་དུ་སྒྲོད། །རེས་མང་པོའི་འདུན་སར་སོང་ལ་སྒྲོས་བྲལ་དུ་སྒྲོད། རྒྱང་ཐུན་རེ་བཟུང་ལ་སྒྲིང་བ་ལ་མིག་ཏུ་རེ་བལྟ་ཞིང་སྒྲོས་བྲལ་དུ་སྒྲོད་དེ་བསྐྱང་བས་བོགས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་

ལྷན་ཆེན་

སྐབས་

ལྷན་

༡༡། རྣམས་དེ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལྟོས་ན་མ་ཤིང་། སྤང་སེམས་འདྲེས་ནས་སྤྱུལ་བ་སྤྱུར་ལ་སོགས་པའི་རྩ་འབྱུང་ཐོབ་ན་ཡོན་ཏན་སྤྱེས། སང་བྱེད་ལམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཞན་ནས་རྟགས་མ་ཐོན་ན་ཡོན་ཏན་མ་སྤྱེས། ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཙོལ་མེད་དུ་འབྱུང་ཞིང་གཞན་དོན་ཀྱི་གཏེར་ཁ་བྱེད་ན་གཟུགས་སྤྱིའི་ས་བོན་ཐེབས། སྤྱིང་རྩེ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྣམས་པ་རྩུང་ཞིང་གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་ན་ས་བོན་མ་ཐེབས། རྩ་འབྱུང་ཀྱི་ཏེན་འབྲེལ་གསལ་བར་རྟོགས་པས་རིག་པ་སྒྲིག་ཅིག་མའི་འཆར་སྒྲོས་འཁོར་འདས་ཀྱི་གྲེས་སོ་བྱེད་པར་ཤེས་ཏེ་རྩ་འབྱུང་ལ་མཁས་ན་ཀུན་རྫོབ་ལ་རང་བྱུན་ཚུད། རོ་གཅིག་དུ་མའི་རྩ་འབྱུང་སྤྱི་མ་འཆར་ན་རང་བྱུན་མ་ཚུད་པའོ། ། དེ་ལ་རོ་གཅིག་རྩུང་དུའི་དུས་ཐམས་ཅད་གཉུག་མའི་རོ་བོར་རྟོགས་ཀྱང་དེར་སྤྱོད་རྩུང་དང་དེར་འཛིན་པའི་ཆ་རྩུང་བཤད་ཡོད་ལ། རྩེས་ཤེས་སྤྱི་ཡུལ་རྒྱུན་བྱུང་པོས་དགྲུགས་པའི་ཆོགས་དུག་གི་སྤང་བ་ལ་དགོ་སྤྱོད་དུ་མི་བདེ་བ་འོང་ཞིང་རང་ཁར་ཡང་གཟུང་འཛིན་ཨ་འཐས་ཀྱི་སྤང་བ་དུམ་རེ་འབྱུང་། མི་ལམ་ན་ཡང་འབྱུང་བ་དང་འཛིན་བ་དུམ་རེ་འོང་། དེས་ལུས་སྤང་སེམས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཉམས་སྤྱོད། འོན་ཀྱང་རྩ་འབྱུང་ལ་ཅི་འཛིག་དང་མོས་གུས་དང་སྤྱིང་རྩེ་རྩུང་དུ་འགྲོ་བ་སྤྱོད་དོ། །རོ་གཅིག་འབྲིང་གི་དུས་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་པ་གྲོལ་སྤང་སེམས་གཉིས་འཛིན་ཀྱི་རྩ་བ་ཆོད། རྩེས་ཤེས་དང་མི་ལམ་ཡང་སྤྱར་བས་

༡

དགའ་བཤེས་པ་

༢

འབྲུལ་པ་རྒྱུད་ཞིང་ཨ་འབྲས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་ཆེར་མི་འོང་། རོ་གཅིག་ཆེན་པོའི་དུས་མཉམ་ཉིད་གཉུག་མ་མ་འགགས་པའི་རྩ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་བདེན་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཉིན་མཆན་འཁོར་
 མར་འབྱུང་། མི་རྟོག་པའི་འཆར་སྒྲོ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་གསལ་ཙམ་ཀྱི་སྟོང་ཆོར་རྩུང་བད་རེ་འབྱུང་། རེས་ཤེས་སུ་སྒྲུང་བ་འཛིན་མེད་གསལ་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཞིང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་སྒྲུང་སྤྱོད་མོ་འཆར། འཛིན་མེད་
 ཀྱི་མི་ལམ་འལ་འོལ་འགག་མེད་དུ་འབྱུང་། རེས་མི་ལམ་མེད་པ་ཡང་འོང་བར་བཤད་དོ། །རོ་གཅིག་གསུམ་ཀྱི་ཆེ་གནས་སལ་ཆེར་དབེན་པ་བསྟེན། རེས་འགའ་ཙམ་ཆོགས་སུ་ཡང་བསྐྱད་ལ་བོགས་དབྱུང་། བསྐྱོམ་
 མ་བསྐྱོམས་བྱུང་མེད་སྒྲུམ་ཡང་དབེན་པ་བསྟེན་ཞིང་ཡང་དག་གི་བྲན་མེད་སྒྲོམ་པ་ཉིད་དུ་གནད་ཆེའོ། །རོ་གཅིག་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཀྱང་། མངོན་ཤེས་སྤྱོད་མོ་དང་མཁའ་འགྲོའི་མཆན་མ་མ་བྱུང་ན་ཉམས་གི་བ་ཕོག་
 པ་ཡིན་པས་ཆ་ཆ་སྟོང་རྩ་སོགས་བཏབ་ཅིང་དེ་རེ་རེ་ལ་མེ་རྟོག་རེ་སྤུལ་ལ། བདག་གི་གི་བེ་བར་ཞི་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ། གཞན་ཡང་གི་བ་སེལ་གྱི་གཟུངས་ཆོག་དང་དག་བའི་སྒྲ་ཅི་རིགས་
 བྱ། མཆན་མ་བྱུང་ནས་དགའ་མི་དགའ་འདུག་ན་བདུད་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་སན་འདོགས་པ་དང་གཞོད་པ་སྤྱེལ་བ་དང་བདུད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་སེམས་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་དབུས་མེད་

ལྟ་ཆེན་

སྐྱེ་བའི་

ལྟ་ཆེན་

༡༡། །སྒྲུ་ལྟ་བུ་ལས་ལ། ལར་རོ་གཅིག་སྒྲུ་ས་ནས་ཉོག་ས་པ་ལ་མི་འཛིག་ས་ཡོན་ཏན་ལ་མི་དག་ལ་སྒྲུ་གིས་ཁ་བྱིད་ཀྱང་མི་རུས་པ་ཡིན། སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་དོག་ཆེ་ཉོན་མོངས་མང་ནས་ཉོག་རགས་བྱར་མགོ་རྩོད་གཤམ་མི་དག་ལ་འདུག་ན་བདུད་སེམས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་དེ་རོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དགོ་སྒྲུ་ལ་རེམ་པར་བྱ། ལར་སྒྲུ་དང་མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་བདུད་རང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོ་བར་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཡང་རང་སེམས་ལྟ་མ་ཡང་རང་སེམས་སྒྲུ་འདུག་པས་སྒྲུ་རྗེ་དང་མོས་གྲུས་མི་དགོས་སྒྲུ་ནས་ཐབས་ཁྱད་དུ་གསོད་སྒྲུ་པས་སྒྲུ་རྗེ་དང་མོས་གྲུས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུ་བས་བསྒྲུད། ཉོན་འབྲེལ་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུག་པ་དང་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་ཆ་དང་དུ་སྒྲུ་ས་ཏེ་དགོ་སྒྲུ་གི་སྒྲུ་དོར་ཞིབ་དུ་བྱ། གཞན་ལ་པན་གཞོད་འབྱུང་ཞིང་སྒྲུ་འཛི་བྱའི་བདུད་ཀྱིས་བེན་དོགས་ཡོད་པས་གཞན་དོན་ལྟར་སྒྲུ་སྒྲུ་ལ། འཁོར་དང་མོངས་སྒྲུ་དང་སྒྲུ་གསལ་ལ་མ་ཆགས་པ་གལ་ཆེན། །དེ་ལྟར་བསྒྲུངས་པས་ཉམས་དང་སྒྲུ་བའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག་ལམ་ཀྱི་ཉོག་ས་པ་དང་རང་བཞིན་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདྲེས་ནས་མཉམ་རྗེས་དང་བྱན་པས་བེན་མ་བེན་མེད་པའི་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་ཉོག་ས་པ་འཆར་རོ། །ལྟ་བུ་ནི། སྒྲུ་མེད་ལ་ཡང་གསུམ་སྒྲུ། དྲན་པས་བཟུང་མ་དགོས་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་མ་དགོས་པར་སྒྲུ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་ལ་ལྟ་བུའི་འཛིན་པ་

ཅུང་ཟད་ཅམ་སྒྲེ་བ་ཡོད་ཀྱི་བར་སྒྲོམ་མེད་ཅུང་དུ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་འཛིན་པ་དེ་དང་ཡང་བྲལ་ཏེ་ཉིན་མཚན་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་མེད་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སོང་ཞིང་རྗེས་སྒྲུང་དུ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྤྲོ་མོ་རང་གསལ་དུ་འཆར་བ་སྒྲོམ་མེད་འབྲིང་པོ། ནམ་ཤེས་སྤྲོ་མོ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྤྱ་གནས་གྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་གྱུར་བ་སྒྲོམ་མེད་ཆེན་པོ་འོ། །སྒྲོམ་མེད་མཐར་ཕྱིན་མ་ཕྱིན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། སྒྲོམ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེ་ལ་དྲན་རྒྱུ་འམ་གོམས་རྒྱུ་མེད་པར་སྤྱོད་བ་དག་ན་སྒྲོམ་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་། དེ་ལ་དྲན་རྒྱུ་འམ་གོམས་རྒྱུ་འདུག་ན་ངོ་བོ་མ་མཐོང་། གཉིས་སྒྲུང་སྤྲོ་མོ་དག་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟད་སར་འབྲེལ་ནས་དུས་ཀུན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མེད་ན་རྩ་ལ་རྟོགས། གཉིས་སྒྲུང་སྤྲོ་མོ་སྒྲུང་ཞིང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་མ་ཟད་ན་རྩ་ལ་མ་རྟོགས། ཀུན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སྤྱ་དག་ན་ནམ་རྟོག་སྒྲོམ་དུ་འགྲ། ནམ་རྟོག་གི་འཛིན་པ་བག་ལ་ཉལ་སྤྲོ་མོ་དང་ཉམས་སྤྱོད་གི་ངོ་མ་སྤྲོ་མོ་ཞིག་འདུག་ན་ཡང་ནམ་རྟོག་སྒྲོམ་དུ་མ་འགྲ། ལུས་འཇའ་ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱ་དང་སེམས་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱར་འགནས་ཞིང་ཁམས་དག་པ་རབ་འབྱམས་སྤྱ་སྒྲུང་ན་ཡོན་ཏན་སྒྲེས། ལུས་སེམས་དང་སྒྲོད་བཅུད་ལ་མ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་ཅུང་ཟད་འདུག་ཀྱང་མ་སྒྲེས། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བྱང་ཅུབ་ནས་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་ཀྱི་འཁོར་ལོས་

ཡུ་ཆེན་

སྐ་གསུང་།

ཆེད་སྒྲུ་

༡༡། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་གྲུབ་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བྱུང་ན་གཟུགས་སྤྱི་སྤྱོད་ལས་གྲུབ། དེ་ལྟར་མ་གྱུར་པར་ཞིང་ཁམས་དག་པ་ལ་སྤྱོད་དགོས་ན་སྤྱོད་ལས་མ་གྲུབ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ན་ཀུན་རྫོབ་དག་ཅིང་བྱན་མ་ཚུངས། རྣམ་སྤྱོད་གྱི་ལུས་རྒྱ་བག་ཆགས་སྤང་རྒྱ་རྣམ་ཤེས་སེམས་རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་ཀུན་རྫོབ་མ་དག་ཅིང་བྱན་མ་ཚུངས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་མེད་ཚུང་དུ་འཇུག་གཉིས་སྤང་པལ་ཆེར་དག་ནས་ཆེད་དུ་སྤྱོད་མ་དགོས་དྲན་པས་བཟུང་མ་དགོས་པར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་དུ་ཤར་ཏེ་སྤྱོད་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་འབྱུང་ལ། རྗེས་སྤང་དུ་མི་རྟོག་ངོ་མ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་མ་དག་པའི་སྤྱོད་མ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་བྲལ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངེ་མ་བཟེ། ལས་མི་གསོག་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མ་དག་པའི་འཛིན་པ་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡུང་སྤྱོད་བ་དང་། མི་ལམ་དུ་ཡང་ངོ་མ་ཤེས་གྱི་བདེན་འཛིན་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །སྤྱོད་མེད་འབྱེད་གི་དུས་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སྤང་སྤྱོད་མེད་ཡང་དག་ནས་ཉིན་མཆན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མེད་གྱི་འཁོར་ཡུག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། རྗེས་སྤང་མི་རྟོག་ངོ་མ་ཤེས་གྱི་ཆ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་དང་གསལ་དུ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཤེས་བབས་དང་མཐུན་པར་རྫོགས་པ་ལ་བཟེ་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངེ་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་ཡིན་ལ་མཆན་མོ་ལ་ཡང་དེའི་ཆ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །སྤྱོད་

མེད་ཆེན་པོའི་དུས་མི་རྟོག་ངོ་མ་ཞེས་ཀྱི་ཆ་སྤྲོད་པ་དེ་ཡང་ཡེ་ཞེས་སྤྲོད་པ་ནས་འོད་གསལ་མ་བྱུང་བའི་ས་པས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་སྤྲོད་འབྲམས་སྤྲོད་ཀྱི་རང་དོན་དུ་ཆོས་སྤྲོད་གསལ་པར་ཐོབ། དེའི་རང་ཅུལ་
སྤྲོད་པས་མེད་དུ་འབྱོངས་པས་གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྤྲོད་སྤྲོད་བརྟན་གྱིས་འཁོར་བ་རི་སྤྲོད་བར་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྲོད་གྱུ་ཉུང་འབྲུང་བར་བཞག་དོ། །དེ་ལ་ཆེ་འདིར་འཆར་བའི་སྤྲོད་མེད་ནི། སྤྲོད་བྱ་སྤྲོད་དུ་མེད་གཉེན་པོ་
བརྟན་དུ་མེད་དག་བྱ་རྒྱ་དང་བྲལ་དག་བྱེད་སེམས་དང་བྲལ་ཞེ་མ་ཞེ་མེད་པའི་ངེས་པ་གཏིང་ནས་ཐོབ་སྟེ་མཉམ་རྗེས་མེད་པའི་སྤྲོད་མེད་ཆུང་འབྲིང་ཅི་རིགས་ལས་འཆར་བར་དགའ་ལ། སྤྲོད་སྤྲོད་མཁའ་བསྤྲོད་བྱ་
སྤྲོད་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་སྤྲོད་མེད་ཅམ་སྤྲོད་བྲལ་དུ་ཡང་འོང་ཞིང་། སྤྲོད་བ་དང་རྟོག་པ་སོ་མ་སྤྲོད་དུ་འཁར་ནས་མཉམ་རྗེས་མེད་པའི་སྤྲོད་མེད་ཅམ་རོ་གཅིག་དུ་ཡང་འབྲུང་བས་དེ་དག་ཉམས་ཀྱི་སྤྲོད་མེད་ཡིན་གྱི་སྤྲོད་
མེད་དངོས་མིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྲོད་མེད་དངོས་མི་རྟོག་ངོ་མ་ཞེས་ཀྱི་ཆ་སྤྲོད་པ་མོ་རང་གསལ་དུ་མ་འཁར་བར་དུ་བྲན་པ་ཡེ་ཞེས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་མ་བཅོས་མི་བསྤྲོད་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཞེས་པ་རྒྱན་བསྤིང་བ་གལ་ཆེ་བར་བཞག་
ཅིང་། གནས་གང་དུ་གནས་གྲོགས་སྤྲོད་དང་འགྲོགས་སྤྲོད་པ་ཅི་བྲས་ནའང་ལས་མི་གསོག་གྱང་། སྤྲོད་ཆེན་ཆོས་པའི་ཡ་ཅུལ་བསྤྲོད་སྟེ་རི་ཁོད་བཟུང་། སྤྲོད་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བཅུ་གཅིང་ཅུལ་མིན་གྱི་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་བ་དང་།

ལྟ་ཆེན་

སྐབས་

ལྟ་ཆེན་

༡༡། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིབ་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱ་བ་གཤམ་ཆེད། །མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་རྗེས་ཤེས་སྒྲིབ་བ་མི་ལམ་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་རྣམས་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་དབེན་པར་སྒྲོམ་ཉག་གཅིག་སྒྲིབ་བ་ལ་
བཤད་ཆོད་ལྟར་འབྱུང་མོད། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆེ་འདིའི་སྒྲིབ་ཤས་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་བ་སོགས་ལ་བཤད་ཆོད་དང་ཁྲིགས་འགྲིགས་པའི་འཆར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཅུང་མི་འོང་ཡང་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་འཆར་རོ། །དེ་ལྟར་
རྣལ་འབྱོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་འཆར་ཚུལ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཐ་མ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གཏིང་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་སྒྲོས་དབྱེད་པའི་ཡུལ་མིན་ཀྱང་། རྗེ་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་གསུང་དང་བསྐྱབ་བརྒྱུད་གོང་མ་འགའི་
གསུང་ལ་བརྟེན་པས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །རྒྱས་པར་བསྐྱབ་པ་མཐར་བསྐྱལ་ཏེ་ནང་རང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་སྤྱི་བྱ་བ་ཐོབ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་མའི་གསུང་དང་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ལར་སྒྲོ་བད་ཆོས་བད་ལ་
སྤྱེལ་དགོས་ཀྱི། རང་ཅག་སྒྲོན་སྒྱུངས་ཀྱི་ལས་འསྐྱོ་ཆ་མ་རྫོགས་པར་སྤྱིད་ཆོས་ཀྱིས་སྒྲོམ་སྐྱབ་ལོ་འགའ་རེ་བྱས་ནས། རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་སྒྲོམས་ཏེ་དོན་གཉིས་ལྟར་སྒྲིབ་གི་རང་གཞན་མགོ་གཡོགས་པར་
བྱེད་པ་རྣམས་སྒྲོ་གཏན་ལ་དབབ་ཅིང་གཟུ་བོར་གནས་པ་གཤམ་ཆེ་བར་སྒྲིབ་རོ། ། ༥ །བཞི་བ་སྒྲོམ་བསྐྱུངས་པས་ས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྱུངས་པ་སྒྲིབ་ཚུལ་

༡

དགའ་བཤེས་པ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་དང་།

༢

ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། འདིར་སྒོམ་གཉུག་མའི་ལམ་གཅིག་ཆོད་དུ་སྦྱངས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་གཉིས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདྲ་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་མི་མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་ས་
 ཆོད་ལམ་ཆོད་བཅོད་པའི་ཚུལ་ནི། དང་པོར་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནས་སྒོམ་ཅེ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་མཐོང་ཞིང་རྩ་ལ་རྫོགས་པའི་བར་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ཆོག་ལམ་གྱི་སྐབས་དང་། སྒོམ་སྒྲོས་བྲལ་གསུམ་
 གྱི་བར་ནི་མོས་པས་སྒྲོད་པའི་ས་སྒྲོར་ལམ་གྱི་སྐབས་དང་། སྒོམ་རོ་གཅིག་གསུམ་དང་སྒོམ་མེད་ཅུང་འབྱིང་ནི་ས་དང་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་ཅི་རིགས་དང་།
 སྒོམ་མེད་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མཐར་ཐུན་པའི་ལམ་དང་འབྱོར་རོ། །འབྲལ་དུ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་འགྲོས་སྒྲོངས་པ་ལས་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་མ་བསྒོམས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་བཤད་
 པའི་ལམ་ཉགས་ཀྱང་མི་འོང་སྟེ། སྒོམ་མེད་ཆེན་པོའི་རྩ་ལ་རྫོགས་དུས་སྤང་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་སྒྱུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གསང་སྤྲུགས་ཐབས་ཀྱི་ལམ་དང་བསྐྱེས་ནས་
 བསྒོམས་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཉགས་ཀྱི་རིམ་པ་འཆར་བར་བཤད་དོ། །སྒོམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་དང་མཆན་ཉིད་ཐེག་པའི་ས་ལམ་ཞིབ་ཆར་སྦྱར་བ་འགའ་རེ་སྤང་ཡང་ཞིབ་ཆར་གྱང་འགྲིགས་པ་དགའ་བ་

ལྟ་ཆེན་

སྒྲུབ་པ་

ལྟ་ཆེན་

༡༡། །ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ལམ་ངེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྲིད་ཆེན་འདི་པལ་ཆེར་སྤྱོད་ཐོག་ནས་དངས་ཤིང་སྤྱོད་བ་མ་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་སྐྱབ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོག་གའི་
བརྒྱུད་དང་སྤེལ་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་བཅིངས་པར་གོ་བདེར་བཤད་ཅིང་། རྒྱལ་ཉོན་ཀྱི་ལུང་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའང་མང་བའི་འཛིགས་པས་འདིར་མ་བྲིས་ལ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉམས་སྤྱ་ལེན་པའི་ཆེ་རང་རང་གི་
སློ་ཆོད་དང་བསྐྱེད་པའི་སློམ་ལུགས་གཟུ་བོར་གནས་པ་རང་ལ་བྱིན་ཆེ་བ་ཞིག་བྱ་སྟེ། འདིར་བཤད་པའི་ཆོག་ངེས་ཀྱི་གོ་བ་བྲིས་ནས་དེད་པོ་ཁའི་ལྟ་བ་མཐོན་པོ་ཆོས་རྒྱས་མཁན་ཉམས་ལེན་ལ་སྤྱོད་བ་མ་ཐོན་པ་གཏན་
མི་བྱ་བ་གལ་ཆའོ། ་༥ །འདིར་སྤྱས་པ། རྒྱལ་པའི་སྤྱེས་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་གསུང་། །སྤྱིགས་དུས་བྱིས་པའི་སློ་ལ་འཁྱུགས་པར་གྱུར། །སྤྱིགས་ཅམ་གསལ་བའི་བྲིད་གཞུང་ཉུང་ཟབ་རྣམས། །སྤྱོད་བ་སྤྱེས་ཆེ་འདི་
བྱའི་ཕྱགས་ཐེབས་བྲལ། །ཐོས་སྟོབས་སྟོན་སྤྱངས་ལྟན་པ་མ་གཏོགས་པས། །མན་ངག་འཐོར་བ་བསྐྱིག་པར་ཤེས་པ་ཉུང་། །དེ་བྱིར་ལམ་ངེས་གསལ་བའི་བྲིད་གཞུང་འདི། །རྣལ་འབྱོར་བདག་གི་སྒྲ་མེད་མཆོད་སྤྱིན་
ཡིན། །སྐྱབ་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་ཅ་བརྒྱུད་སྒྲ་མ་ལ། །བྱིན་རྒྱལ་ས་ཉོགས་པ་སྤྱོད་པའི་མཁྲལ་མཛོད། །ཉོགས་པ་མཛོད་དུ་གྱུར་པའི་སློམ་ཆེན་ལ། །གསལ་འདེབས་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་པ་མཛོད། །ཉམས་ཉོགས་

མུ་གུ་རྒྱས་པའི་སྒོམ་ཆུང་ལ། །ཐེ་ཆོམ་གཙུག་པའི་ངེས་ཤེས་དགའ་སྟོན་མཛད། །སྟོང་ཞེན་ཅན་གྱི་བཙུན་ལྷན་སྒོམ་ཕྱག་ལ། །ལྷ་ལོག་སྒོམ་སྟོན་སེལ་བའི་སྟོན་གཏོང་མཛོད། །སྟོང་བྲལ་ཐོས་ལོ་བསགས་པའི་བྱ་བྲལ་
ལ། །གནས་ལུགས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ས་འབབས་མཛོད། །མ་རྟོགས་ལོག་ལྷའི་སྟོན་གྱི་ཉེས་ཆོགས་རྣམས། །དམ་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་བཞགས་པར་བགྱི། །འདི་ཡི་དགོ་བས་བདག་དང་འགོ་བ་ཀུན། །ཕྱག་ཆེན་རྟོགས་
པ་མུར་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །ཅེས་པ་ཡང་སྟོབ་བྱ་སྒོམ་ཆེན་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱག་ཆེན་ཁྲིད་ཡིག་ཕྱགས་ཐབས་ཆེ་བ་ཞིག་བྱས་ན་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པོ་པ་མཆོག་ལའི་མིང་ཅན་གྱིས་ལུག་ལོ་རྒྱ་བ་བཞི་པའི་
དགའ་སྟོགས་ལ་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་དྲགས་ལ་སྒྲུབ་པོའི་སྐུ་སྟེང་སྐུ་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བཟུང་ཞེས་དོན་གྱི་ཅེས་བྱ་བས་བགྱིས་པ་སྟེ། །འདིས་ཀྱང་འགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། །སཐ་དུ་མཆོག་ལོ། །